

bkk 5. a hazafias népfront országos tanácsa elnökségének fogadása

a parlamentben

t di/zs/tné/m/

1964. március 20.

a hazafias népfront országos tanácsának elnöksége pénteken este fogadást adott a parlamentben a népfront 3. kongresszusán megválasztott országos tanács, és a kongresszuson résztvevő külföldi vendégek tiszteletére. a fogadáson megjelent dobi istván, az elnöki tanács elnöke, kádár jános, a mszmp központi bizottságának első titkára a kormány elnöke, kállai gyula, a kormány elnökhelyettese, a hazafias népfront országos tanácsának elnöke, nemes dezső, az mszmp központi bizottságának titkára és rónai sándor, a politikai bizottság tagjai. ott volt a központi bizottság, az elnöki tanács, a kormány számos tagja, politikai, gazdasági és kulturális életünk sok más vezető személyisége.

a fogadáson kállai gyula mondott pohárköszöntőt. /mti/

...-

21.45/-n

46
-vege-

hr

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Fiume u. 6-7. Telefon: 150-400, 200-400
A szerkesztésért és kiadásáért a vendégforgalmáért felel.

mti belföldi hírek

1964. március 21.

bb 1. william pearson vendégszereplése, - az orfeusz, a manon, a faust és a végzet hatalma a budapesti dalszínházak husvéti műsorán

i ol/gk/m/fm

1964. március 21.

a budapesti dalszínházak változatos műsort állítottak össze a husvéti ünnepekre. mindkét operaszínpadon naponta két előadást tartanak. az operaházban 29-én, vasárnap délelőtt 11 órakor az orfeuszt adják elő william pearson fiatal amerikai néger operaénekes vendégfelléptével a címszerepben, partnerei szecsődy irén és koltay valéria lesznek. az esti előadáson a manon lescaut kerül színre, - házy erzsébet, simándy józsef, radnai györgy, kozma lajos és maleczky oszkár éneklő a főbb szerepeket. 30-án délelőtt a háry jánost tüzték műsorra turpínszky bélával a címszerepben. este a salome és a bolero című balettdarab kerül előadásra. a salome énekes szerepeiben dery gabriella, szőnyi ferenc, jámbor lászló és gombos éva lép fel.

az erkel színházban 29-én délelőtt a jános vitézt adják elő, kövecses bélával, gencsy sárrival, katona lajossal, somogyváry lajossal és erdész zsuzsával a főbb szerepekben. vasárnap este a faust előadásán udvardy tiber, losonczy györgy, reményi sándor, vámos ágnes, pavlánszky edina, nádas tiber és németh anna énekel.

március 30-án délelőtt a három a kislányt játsszák az erkel színházban. husvéthétfőn este a végzet hatalma kerül színre a már ismert első szereposztásban. /mti/

...-

- 1 -

2. uel

bb 2. a hatodik kerületi kölcsey ferenc gimnázium

1 vt/sk vm sr

1964. március 21.

tanulóifjúsága a tanácsköztársaság kikiáltásának 45. évfordulója alkalmából szombaton kisz-napot rendez az iskolában, 21 osztályban kiállítás nyílik./mti/

bb 3. cinkecsalád a levelesládában

vid ká sk vm

1964. március 21.

csötönyi józsef, a balatonfelvidéki erdőgazdaság mérnöke szenvedélyes madárbarát. veszprémi lakása kertjében minden napos vendégek a madár csapatok. a hasznos madarakat rendszeresen eteti s az erdők, mezők védtelen énekesei környezetében egészen megszé- lidülnek. egy cinkecsaláddal közvetlen barátságba került. a cinkék nemcsak élelmet, hanem szállást is kértek maguknak, téli fészkeknek elfoglalták az erdőmérnök levelesládáját./mti/

bb 4. husz malac egy anyakocától

vid ká sk vm

1964. március 21.

a pécsudvardi aranykalász termelőszövetkezet egyik anya- kocája egyszerre husz utódnak adott életet. az ellés alig egy óra alatt zajlott le, vagyis 2-3 percenként látott napvilágot egy-egy ujszülött. az egyenként 1 kiló súlyú állatkák valamennyi- en jól fejlettek, egészségesek és óriási étvágyuk van. az anya- koca kimélése végett 6 malacot nyomban elvettek tőle és dajkaság- ba adták olyan kocákhoz, amelyeknek kisebb volt a szaporulatuk. a rekorder-koca a szokottnál nagyobb takarmányadagokat kap, hogy ele- gendő tejjel láthassa el a kicsinyeit. a fiatal, rendkívül jó sza- porítóképesseggel rendelkező, fehérhúsú koca utódait az állatte- nyésztők megfigyelés alatt tartják és ha bebizonyosodik, hogy örökölték az anyjuk kiváló tulajdonságait, akkor belőlük alakítják ki a termelőszövetkezet törzstenyészetét./mti/

-2-

bb 6. kétezer budapesti munkás a képzőművészeti szakkörökben

1 hi/gk vm zs

1964. március 21.

a tanácsok, illetve a szakszervezetek irányításával ötvenhat képzőművészeti kör működik budapesten s ezekben körülbelül 2000 dolgozó fejleszti művészi ízlését, gyarapítja tehetségét. angyal- földön, a józsef attila művelődési ház szobrász-, ötvös, kerami- kus és festő szakkörében például csaknem száz dolgozó vesz részt s legsikerültebb alkotásaikat a kerület különböző intézményeinek díszítésére ajánlják fel. az elektromos művek festő és rajzköre állandó házi bemutatókat rendez, a textil kiszöv képzőművészeti köre gyermekek rajzoktatásával is foglalkozik, sőt a 16-18 éves ipari tanulók a textilfestést, illetve a textiltervezést is elsajá- títhatják.

a képzőművészeti körök évente a főváros nyilvánosságának is bemutatkoznak. az egressy klub az első félévben négy kiállítást rendez, s a kerületi művelődési otthonokban is több alkalommal szerepelnek a munkásművészek alkotásaikkal. a vörös csillag traktor- gyárban például az idén mintegy tíz képzőművészeti kiállítást ren- deznek./mti/

bb 7. ázsiai, észak-amerikai növénycsoportok, alsó-pannon flóra a jeli botanikus kertben

vid ká tr vm

1964. március 21.

a vas megyei kám község határában fekvő több mint 120, holdas jeli erdészeti botanikus kert fejlesztésére a szombathelyi erdő- gazdaság tízéves tervet készített. a tervek szerint - melynek meg- valósításához már hozzáfogtak - az elkövetkező években számos kül- földi fajta meghonosításával kísérleteznek, főleg olyanokkal, ame- lyek hazájukban gyors növekedésükkel tűnnek ki. a növényeket bizo- nyos tájaknak megfelelő csoportokban telepítik, s így néhány év elmúltával a látogatók már kínai, mandzsuri, kisázsiai, észak- amerikai növénycsoportokat láthatnak. tervezik a botanikus kertben a mintegy nyolcmillió évvel ezelőtti a tokaj-hegyaljai megyaszón élt és a megkövesedett maradványokból ismert alsó-pannon flórának a rekonstrukcióját is. e korban hazánk területén olyan növények éltek, melyek ma észak-amerikában és délkelet-kinában honosak./mti/

-3-

bb 5: megrongálta a telefonfülkét - egy évi és két hónapi szabadságvesztésre ítélték

i bc/gk/m/zs

1964. március 21.

soós lászló büntetett előéletű budapesti lakos a 10. kerületi maglódi uton és a liget utcában egy-egy telefonfülkéből leszerelte a kézibeszélőt, a bihari utca és a szállás utca sarkán levő telefonfülke távbeszélőkészülékét szintén megrongálta, a notórius fülkerongáló ezenkívül a szekrényből ellopta szobatársának pénzét.

a központi kerületi bíróság soós lászlót jogerősen egy évi és két hónapi szabadságvesztésre ítélte. /mti/

-.-

-4-

László

bb 8. csökkent a beltöltetlen tanítói, tanári állások száma

i vt/gk szb zs

1964. március 21.

a művelődésügyi minisztérium és a pedagógusok szakszervezetének képviselői, a megyei tanácsok művelődésügyi osztályának illetékesei a közelmúltban az iskolák tanerőellátottságával foglalkoztak, megállapították, hogy az elmúlt évekhez viszonyítva az általános iskolákban csökkent a nevelőhiány, mind az általános, mind a középiskolákban növekedett a pedagógusállomány, de még mindig kevés a szaktanár. javult a körzeti iskolák szaktanár-ellátottsága, s nőtt a gyakorlati foglalkozásokhoz, a szakmai előképzéshez szükséges szakoktatók száma is.

örvendetes, hogy ma már az óvónő- és tanítóképzők, továbbá a tanárképző főiskolák nappali tagozatán végző fiatalok majdnem 100 százalékban képesítésüknek megfelelő munkakörben helyezkednek el. változatlanul gondot okoz azonban a budapesti eötvös loránd tudományegyetem bölcsészkaráról kikerülő hallgatók munkábaállítása, mivel többségük kizárólag budapesten akar elhelyezkedni.

a művelődésügyi minisztérium tájékoztatása szerint - az elmúlt esztendőkhöz hasonlóan - az idén is több munkahelyet tudnak biztosítani, mint ahány fiatal pedagógus végez. /mti/

-.-

bb 9. euphonion - a wurlitzer őse bükkösdön

vid szb fm

1964. március 21.

a baranya megyei bükkösdön régi automata zeneszekrényt, a pénzbedobásra működő wurlitzer őseit őrzi schleinig Antal. a hatalmas, óraszekrényhez hasonló, faragott, pártás leányfejjel díszített zeneszekrény sternberg Ármin budapesti „császári és királyi udvari hangszergyárában” készült, és a feljegyzések szerint 1899-ben érkezett pécsre. 29 fémlemezén a századforduló idején népszerű magyarnótákat, műdalokat szólaltat meg az euphonion nevet viselő hangszer. egyébként hajdanában pénzbedobásra működött, s a pénzgyűjtő fiókban jelenleg is található régi egy- és kétfilléresek. /mti/

-.-

8. 30/a

- 5 -

kk

bb 10. jubileumi ünnepségek, kiállítások zalában zrinyi miklós halálának 400. évfordulója alkalmából

vid tné-lm fm

1964. március 21.

zrinyi miklós, a költő és hadvezér halálának 400. évfordulója alkalmából az idén zrinyi-émlékünnepségeket, kiállításokat rendeznek zala megyében is. a toll, a kard és a hadtudományok nagy mestere élete jelentős részét ezen a vidéken töltötte. emlékéért számos iskola, utca elnevezése hirdeti zala megyében.

a történelem- és néprajzkutatók, muzeológusok, az állami levéltár és a megyei könyvtár munkatársai a jubileum alkalmából felkutatják a zrinyi-émlékeket, s azokból kiállítást rendeznek nagykanizsán és zalaegerszegen. a nagykanizsai thury györgy múzeumban áprilisban nyílik meg a zrinyi emlékkiállítás. a zalai kutatók feldolgozzák zrinyi miklós zalai főispánsága és az új zérin vár történetét, amelynek romjait nemrég fedezték fel nagykanizsától néhány kilométerre. a megyei könyvtár és a megyei tanács a legutóbbi kutatások eredményei alapján könyvet ad ki zrinyi életéről és halálának körülményeiről. a jubileumi évben a járási székhelyeken előadásokat tartanak a nagy hadvezér életéről. /mti/

--

bb 11. az idén ismét megrendezik esztergomban a várjátékokat

vid j-lm fm

1964. március 21.

esztergomban az idén rendezik meg harmadszor a hagyományos várjátékokat. az ünnepség színhelye a 150 méter magas hegyen álló 21. századbeli vár, amely nemcsak hazai, hanem európai viszonylatban is jelentős műemlék.

a városi tanács végrehajtó bizottsága most hagyta jóvá az augusztusi várjátékok tervét. neves művészek közreműködésével ismét bemutatják a muzeumi hónapban nagy sikert aratott „irodalom és zene a középkori esztergomban”, című műsort, amely a 10-15. század esztergomi vonatkozású alkotásait gyűjti csokorba. a máv szimfonikus zenekara „monteverdi és kortársai”, címmel ad hangversenyt. fővárosi művészek felléptével előadják a hamlet-et, amelynek természetes diszletei a várfalak lesznek. a várjátékok idején több kiállításra, sportversenyre is sor kerül. /mti/

--

9.03/a

- 6 -

mb

bb 12. miniatűr villanybojler

i kf/kf szb vg

1964. március 21.

az elektromosipari gépalkatrész és szerszámkészítő ktsz szakemberei a háziasszonyok érdeklődésére számottartó ügyes szerkezetet állítottak össze. a készüléket törpe elektromos vízmelegítőnek nevezik. három kísérleti példányát, az 1500 wattos, az 1800 wattos és a 2000 wattos teljesítményűt, sikerrel ki is próbálták.

a törpe vízmelegítő másfél-kétkiló súlyú, 25 és 26 centiméter magas, 15 centiméter széles dobozka. percenként másfél-kétkiló 40-50 fokos meleg vizet ad, csapjának szabályozásával azonban szükség szerint forróvizet is szolgáltat. kis teljesítményénél fogva elsősorban konyhákban, irodákban, ideiglenes büfékben tesz jó szolgálatot. előnye az eddigi vízmelegítőkhöz képest, hogy a gyors gázbojlerrel szemben nemcsak a törpesége, hanem az is, hogy semmilyen segédfelszerelés nem szükséges hozzá. a készülék egyszerűen a konyha, vagy a mosdó vízcsapja helyére erősíthető, áramellátását pedig vagy közvetlenül a hálózatról, vagy konnektorról kaphatja. a csap megnyitásakor egy kapcsoló automatikusan működésbe hozza a fűtést, s a víz elzárásával ugyancsak önműködően kikapcsolja. a három mintapéldány eddig kitűnően működött a szövetkezetnél. áramfogyasztásuk minimális. az 1500 wattos készülék a tapasztalatok alapján például 1-1.2 fillérért melegít fel egy liter vizet.

a szövetkezet most hivatalos elektromos és minőségi ellenőrzésre küldi a mintapéldányokat, s az eredménytől függően a negyedik negyedévben megkezdí a sorozatgyártást. a miniatűr villanybojlert hozzáférhető, olcsó áron igyekeznek előállítani. ezért egyebek között most kísérleteznek azzal, hogy a készülék házáat fémlemez helyett műanyagból készíthessék. /mti/

--

bb 16. kikeltek az első rajnai kislábák a kecskeméti keltetőállomáson

vid ká/tr szb

1964. március 21.

bács-kiskun megye hagyományos libatenyésztő körzetében - főleg kiskunfélegyházán - évek óta dolgoznak azon, hogy megteremtse a nagyüzemi libatenyésztés feltételeit. első lépésként a kis tojáshozamu magyar parlagi ludakat szebb testállású, s jobb termelőképességű rajnai libatorzsekkal cserélik fel. a már meglévő állomány után az idén csaknem 30 000 libát nevelnek fel továbbtenyésztésre. az első rajnai kislábák már kikeltek a kecskeméti keltetőállomáson, s a hét végén el is szállították őket a kiskunfélegyházi zöldmező tsz-be. /mti/

--

9.10/a

- 7 -

mb

bb 13. szovjetunióbeli turnéra készül a magyar divat - négy nagyvárosban rendez bemutatósorozatot a modex

i sz/sk szb vg

1964. március 21.

a magyar konfekciószerkezet legjelentősebb külföldi vásárlója a szovjetunió. elsősorban moszkvában, leningrádban, kijevben és a nagyvárosok környékén, igen kedveltek a magyar készruhák és kötött holmik. a modex vállalat a férfi- és gyermekruhákon kívül nagy mennyiségben exportál a szovjetunióba női ruhákat, illetve a nők számára mindazt, ami ruhatárukhoz hozzátartozik. a legjelentősebb a pamutruhák kivitele. a könnyű nyári ruhák mind alapanyagukat, mind a formamegoldást tekintve, jobban megfelelnek az ottani vásárlók követelményeinek, mint a gyapjuholmik.

a modex vállalat évente elviszi kollekcióját moszkvába, hogy a következő évre szóló megrendelések előtt a szakértők kiválaszthassák a legmegfelelőbb modelleket. az idén ilyen kereskedelmi tárgyalásra júniusban kerül sor, de ezt megelőzően eljut a magyar divat vilniusba, tallinnba, leningrádba. egy-egy városban 8-10 alkalommal rendeznek bemutatót az érdeklődők számára. moszkvában először szintén a nagyközönség tekinti majd meg a 120-130 öltözékből álló kollekciót, amely valóban tükrözi majd a legújabb magyar divatot. négy női és két férfi manekenen mutatja be a különböző alkalmakra készült nappali és estélyi ruhákat, valamint a sportöltözékeket. bemutatójukat a balassatanczenekar kíséri majd. a kereskedelmi tárgyalásokra csak ezután kerül sor és a kiállított öltözékek túlnyomó része bekerül majd abba az 500-600 ruházati cikkből álló kollekcióba, amelyet a kereskedelem szakértői elé tárnak.

a csaknem öt hétig tartó szovjetunióbeli divatkörút bárcsak májusban kezdődik, de a ruhák tervezését már megkezdték a ruházati mintatervező vállalatnál. a divatkreátorok számára nagy feladatot jelent az egyre igényesebb szovjet vásárlók ízlésének ki-elégítése, főként az igen merészen öltözködő fiatalok tetszésének megnyerése. a modex számít arra, hogy a bemutató-sorozat tal még inkább felkelti az érdeklődést a magyar konfekciócikkek iránt és a jövő évben 30-40 százalékkal növelheti majd a szovjetunióba irányuló exportját. /mti/

--

9.15/a

- 8 -

KA

bb 14. korszerűsítik a balatoni campingeket

vid lk-lm ki

1964. március 21.

a balaton partján az idén két helyen, balatonakarattyán és balatonszemesen készítenek elő új, első osztályú campingeket. a már meglévő nemzetközi táborok több nyugati camping szövetség vezetőjének véleménye szerint európai színvonalúak. a magyar campingekről elismeréssel írt számos külföldi lap is. az új táborok építésénél már az eddigi tapasztalatokat is figyelembe veszik. mindkét új tábor közel épül a balatonhoz. a táborok közepén zuhanyozó, gépkocsimosó és gáztűzhely épül. a régebbi táborokat is tovább korszerűsítik. a balatonföldvári tábor 200 személyes társalgóval látják el. ugyanitt épül egy 2 000 személyes önkiszolgáló étterem. a balatonfüredi camping mellett az idén lovaglóiskolát nyitnak. a balaton mentén több új másodosztályú táborhelyet is előkészítenek. /mti/

--

bb 15. öt új önkiszolgáló étterem nyílik az idén a balaton déli partján

vid lk-lm ki

1964. március 21.

a balaton déli partján az idén nyáron lényegesen meggyorsítják a vendégek étkeztetését azzal, hogy több étteremben bevezetik az önkiszolgálást és új, korszerű, önkiszolgáló rendszerű éttermeket építenek.

a somogyi oldalon az idén öt új önkiszolgáló éttermet létesít a vendéglátóipar. a szezon kezdetére balatonszántód-zamárdi határánban ezer személyes, korszerű étterem készül el. ugyancsak ezer nyaralót tudnak majd étkeztetni a balatonföldvári és balatonlellén felépülő önkiszolgáló étteremben. az alsóbéla-telepi nemzetközi sátor-tábor vendégei már június elejétől étkezhetnek a camping közepére tervezett ezer személyes étkezőben.

a nyáron új létesítménnyel gyarapodik balatonszabadi is. a sóstói camping mellett 800 személyes önkiszolgáló étterem várja majd a nyaralókat. /mti/

--

bb 17. megkezdődött somogyban a kukoricaföldek hungazinos előkészítése

vid ká/tr-lm -cz

1964. március 21.

somogy megye termelőszövetkezeteiben mind nagyobb teret hódít a terméshozamot növelő és sok kézi munkaerőt megtakarító vegyszeres gyomirtás. az idén 34 800 hold kukoricaterületet kezelnek hungazinnal

a vegyszerezés elsőnek a marcali járásban kezdődött meg, s ahogy a felázott talaj engedi, fokozatosan a többi járás közös gazdaságai is hozzálátnak a kukoricaföldek előkészítéséhez. /mti/

9.25/lm

-9-

bb 18. zenebarátok klubja kecskeméten

1964. március 21.

vid tné szb fm

kecskeméten öt évvel ezelőtt rendezték meg az első őszi-téli hangversenysorozatot. ezekre a rendezvényekre akkor még csak néhány száz bérletet sikerült eladni. az elmúlt 1963-64-es zenei évadban már több mint 13 000 látogatója volt a filharmónia által rendezett kecskeméti hangversenyeknek.

a jövő évek további fejlődést ígérnek a „hirös város”, zenei életében. a városi tanács művelődési osztálya az országos filharmóniával közösen - szeged után - most kecskeméten is megalkototta a zenebarátok klubját. tagjai résztvesznek majd a város zenei rendezvényeinek szervezésében, programjainak összeállításában. /mti/

--

bb 19. Leningrádi és tallinni szervezetek kapcsolata debrecen-
nel

1964. március 21.

vid j szb fm

a magyar és a szovjet nép barátságának elmélyítését szolgálja az a kapcsolat is, amelyet a magyar-szovjet baráti társaság hajdu-bihar megyei szervezete létesített leningrádi és tallinni szervezetekkel.

Leningrádban a kirov nevet viselő, elektromos gépeket gyártó üzem szovjet-magyar baráti társaságával léptek kapcsolatba a hajduságiak. a leningrádiak csoportja már járt debrecenben, a múlt évben pedig kozma józsef, az mszb hajdu-bihar megyei titkára kereste fel őket. kölcsönösen kiállításokat is rendeznek a két ország népének életéről és munkájáról. nemrég a leningrádiak közölték, hogy küldöttségük a nyáron felkeresi debrecenben a küldöttség tagjai főként műszaki szakemberek lesznek, akik szakmai megbeszéléseket is kívánnak folytatni a debreceni kollégáikkal.

tallinn-nal ugyancsak van kapcsolata a debreceni szervezetnek, ez azonban elsősorban kulturális vonatkozású. legutóbb a tallinniak kérték, küldjenek részükre magyar drámákat, mert a drámai színház észt nyelven szívesen műsorára tűzne magyar darabot. a szovjet-magyar baráti társaság tallinni csoportja a nyáron szintén elküldi küldöttségét debrecenbe. /mti/

--

- 10 -

9.35/a

PK

bb 20. a magasabb követelményeknek megfelelően módosítják a kereskedelmi szakmunkásképzést

1964. március 21.

i tó/sk szb vg

a kereskedelmi szakmunkásképzés jelenlegi formája már nem felel meg a követelményeknek, mert az elmúlt évek során lényeges változások történtek a forgalomban levő áruk összetételében, műszaki színvonalában. előfordul, hogy az eladók nem tudják tájékoztatni a vásárlókat egy-egy újfajta áru tulajdonságairól, kezeléséről. megváltozott a kereskedelem fejlesztésének iránya is. mások a követelmények az ugynevezett napi cikket árusító abc-áruházakban, s megint mások a különböző szaküzletekben.

ezeknek a változásoknak a szellemében a belkereskedelmi minisztériumban széleskörű vita után kidolgozták a kereskedelmi szakmunkásképzés új rendszerét, amelynek az a lényege, hogy az eddig meglehetősen széttagolt oktatást összevonják. ezentul 10 ugynevezett alapszakmában képeznek szakmunkásokat. az oktatásban résztvevők az alapszakmához tartozó valamennyi cikket megismerik annyira, hogy a vizsga után bármelyik, a szakmához tartozó boltban megkezdhetik munkájukat. a képzés szakosítása sok tekintetben teljesen újszerű, napirendre vett olyan szakmákat is, amelyek csak az utóbbi években önállósultak, s a jövőben még tovább fejlődnek. új például a háztartási felszerelések és a lakberendezési cikkek eladói képzése.

az alapszakma általános ismereteket nyújt, szélesítik azonban a szakeladói képzést. az egyes, ugynevezett alapszakmákon belül 3-6 szakeladói képesítést állapítottak meg. például a ruházati kereskedelemben a tervek szerint divatáru, konfekció, sportruházat, méteráru, rövidáru és lakástextil szakeladói képesítést szerezhetnek a dolgozók. ez a módszer ösztönöz a tanulásra, mert a szakmunkásvizsga után minden eladó több szakeladói képesítést szerezhet. az új rendszer tehát alkalmazkodik a kereskedelem igényeihez, biztosítja az eladók korszerű képzését, s figyelembe veszi a vásárlók érdekeit. /mti/

--

bb 23. szuper-meo a gumiiparban - milliós megtakarítások a szállítás központosításával - kutatók és gyártási szakemberek szoros együttműködése - a gumiipar átszervezésének tapasztalatai

1964. március 21.

i szf/lk szb vg

több mint nyolc hónapja, hogy a nehézipar átszervezése során a gumigyárak összevonásával megalakult az iparág középirányító szerve, az országos gumipari vállalat.

/folyt.köt./

9.50/a

- 11 -

PK

bb 23. /szuper-meo... 1. folyt./- szb

az átszervezés nem okozott számottevő zavart sem a termelésben, sem más területen. ezt bizonyítja az 1963. évi terv jó teljesítése is. azok az aggályok, amelyek a szokásostól némileg eltérő szervezeti formákra, a termelési igazgatás kis apparátusára, beruházási és gépészeti főmérnökség szervezésére stb. vonatkoztak, a tapasztalat szerint alaptalannak bizonyultak. ezzel szemben máris jelentkezett az átszervezésnek több kézzel fogható eredménye. helyesnek bizonyult például, hogy a gumiipari kutató intézet az országos vállalat szervezetébe került és bekapcsolódott a sürgős gyártmányfejlesztési munkába. az egyes gyártmánycsoportokban operatív témabizottságok alakultak a kutatók részvételével. a bizottságok együtt valósítják meg terveket a gyáregységek technológiai kísérleti osztályaival.

határozottan nyult az országos gumiipari vállalat a gyártási profilok rendezéséhez. egész sor különböző minőségű gumikeverék előállítását központosította. így például a palma gyáregységben abbahagyta a kormos gumikeverékek gyártását és ezzel nemcsak gazdaságosabbá tette ennek a terméknek az előállítását, hanem a főváros 9. kerületének ezen a részén megszüntette a levegő szennyeződését. nagy fejlődést hozott az átszervezés a minőségellenőrzésben. az ellenőrzést központi feladattá tették. a gumicikkek minősége elleni kifogásokat most az országos gumiipari vállalat technológiai főosztályának meo-ja bírálja el, nem pedig a gyáregységek ellenőrző szerve. az új szerv szuper-revizio formájában felülvizsgálja és ellenőrzi a gyáregységi átvevők munkáját, különös gondot fordít az exporttermékek hibátlanosságára és minőségi bizonylatokat ad ki róluk. ez a szerv a magja a későbbi kialakításra tervezett minőségellenőrző és technikai tanácsadó intézménynek, amely szabványosítással is foglalkozik majd.

a nehézipari minisztérium megállapítása szerint az ogv-ben megszervezett központi anyag- és raktárgazdálkodás nélkül a gumiipar nem tudná teljesíteni 1964. évi feladatait. a párhuzamos készletezések megszüntetésével tartalékkészletek központi kialakításával, rugalmas szállítási terv összeállításával nagy raktárterületeket szabadítottak fel és ezzel az új központi készletező raktár felépítéséig áthidalták a raktározási nehézségeket. a szállítás központosítása már eddig is milliós nagyságrendű megtakarításokat eredményezett, s a járművek 25 százalékát felszabadította eddigi lekötöttsége alól.

nagy műszaki apparátusával sok fontos feladat jövőbeni megoldására készül az ogv. legközelebb rendezik az elkopott gépkocsi-gumiabroncsok körfutózásának ügyét és minden erőt összpontosítanak a gumiabroncsok teljesítményének növelésére, a gumicikkek minőségének javítására, választékának bővítésére. /mti/

9.55/a

- 12 -

mti

bb 21. törökszentmiklósi palántázógépek csehszlovákiának

vid lk-lm ki

1964. március 21.

a törökszentmiklósi mezőgazdasági gépgyárban sorozatban gyártják az új típusu palántaültetőgépet, amely négy ország, csehszlovákia, az ndk, románia és magyarország palántaültetőgépeinek vetélkedőin a legjobbnak bizonyult. az ötletes konstrukció a talajtól és a növény fajtájától függően egy óra alatt 800 négyszögöltől másfél holdig terjedő területet ültet be. a gép előnye - nemzetközi partnereivel szemben, - hogy a kertészeti növényeken, a paprikán, paradicsomon kívül, különböző adapterek felszerelésével dohány palántázására, burgonya ültetésére is alkalmas. a gépet tápkockás palánták kihelyezésére is tökéletesen felhasználhatják. ebben az évben 400 ilyen palántaültető gépet gyártanak csehszlovák megrendelésre. háromszázat már az első negyedévben utnak indítanak. a hazai mezőgazdaság 500 palántaültetőgépet kap és ebből kétszázat már a tavaszi palántázásnál üzemeltethetnek. /mti/

--

bb 22. diétás ételeket édesítő „cukrot”, állítottak elő pétfürdőn

vid lk-lm ki

1964. március 21.

a péti nitrogénművek szakemberei metzing józsef gyáregység-vezető irányításával diétás ételek édesítésére használható vegyszer-előállításával kísérleteznek. a c-vitamin gyártásánál nagymennyiségben használt szorbitot alkalmazzák alapanyagul, amelyet a gyártelepen évek óta üzemszerűen készítenek. ez a termék azonban eredeti állapotában ételizesítésre nem felel meg, mert egészen kis mennyiségben fémes anyagot, nikkelt is tartalmaz, s ez a szervezetbe kerülve ártalmassá válhat. az üzemben próbasorozatot kezdtek a nem kívánt szennyeződés eltávolítására. a kísérletek során jól bevált egy mügyanta féle, amely valósággal kiszűri a szorbit mellől a nikkelt, és így az eddig külföldről vásárolt édesítő szerrel teljesen egyenértékű, tiszta, a szervezetbe kerülve teljesen ártalmatlan szorbithoz jutottak. ez az anyag alkalmas arra, hogy a cukorbeteg ételeit édesítsék vele, de felhasználhatják tápszerek, gyümölcszúritmények és befőttek ízesítésére is.

a péti üzemben próbaképpen 15 tonna tisztított szorbitot állítottak elő, amelyet vegyelemzésekkel „vizsgáztattak”, a kísérletek igazolták a szakemberek feltevését, s elképzelésük szerint új tisztító berendezést építettek. ebben - egyelőre kisebb mennyiségben - állítják majd elő a cukorbetegnek nélkülözhetetlen ételizesítő szerét, a fontos, tonnánként 230 dollárt érő anyagot később üzemszerűen gyártják. /mti/

--

10.00/a

- 13 -

mti

bb 24. félmilliárd liter víz a permetezésekhez - elkészült a szabócs megyei növényvédelmi bizottság munkaterve

vid ká/tr szb ká

1964. március 21.

a szabócs-szatmár megyei növényvédelmi bizottság elkészítette 1964. évi munkatervét. eszerint az idén több mint hatvanezer hold földön végeznek vegyszeres gyomirtást, és harmincezer hold gyümölcsös kertben alkalmazzák a többszöri permetezést. a nagy munkához több mint félmilliárd liter vízre lesz szükség, csaknem tízmillió literrel több vízben oldott vegyi anyagot használnak fel mint tavaly.

gondosan megszervezték a pajzstetű, szövő lepke, almamoly, peronoszpóra figyelőszolgálatot is, amelyben csaknem félezer termelőszövetkezeti tag vesz részt. ezenkívül előrejelző állomást állítottak fel kállosemjében, anonnán írásban, szükség esetén pedig rádióon értesítik a nagyüzemek vezetőit a kártevők fellépéséről. /mti/

bb 26. három mecseki termelőszövetkezet vezetését vállalta sziveri kálmán, a mágoctsi béke tsz elnöke

vid ká/sk szb ká

1964. március 21.

„vándor vezetőség”, irányítja a mecseki hegyhát három szövetkezeti gazdaságát: a mágoctsi béke, a mekényesi biztos jövő és a bikali szabadság tsz-t. sziveri kálmán mágoctsi elnököt, a szocialista munka hőst, ugyanis néhány évvel ezelőtt a mekényesi termelőszövetkezeti tagok meghívták elnökül, most pedig a bikali szövetkezeti gazdák is megválasztották elnöküknek. a kiváló szakemberre ilyen módon több mint 10 000 holdnak a gondja hárul.

az irányítás gondját azonban mindhárom helyen megosztják vele régi munkatársai: a mágoctsi béke tsz vezetőségének tagjai, képzett és tapasztalt szakemberek. a „vándor” vezérkar, -ba tartozik hegedüs lajos párttitkár, vörös lajos főnökövel, vincze lászló főagronómus, kubik zoltán gépesítési és gyimesi antal állattenyésztési agronómus is. gépkocsin és motorkerékpáron állandóan járják a hatalmas területet, s így mind a három gazdaságban figyelemmel kísérik a munkák haladását, ismerik a problémákat és segítenek azok megoldásában. jelenleg a bikali szabadság tsz meg erősítésén fáradoznak. módosították a termelési tervet, új vetésforgót készítettek és átszervezték az állattenyésztést. a három közelfekvő szövetkezeti gazdaság egységes irányítása azzal az előnnyel is jár, hogy a nagy mezőgazdasági munkák idején „má-nőverezni”, lehet a gépekkel. a három helyről összevont gépi erőt mindig oda irányíthatják, ahol a legnagyobb szükség van rá. /mti/

10.10/a

- 14 -

mti

bb 27. kiállítások békés megyében a szovjetunióról

vid j-lm fm

1964. március 21.

a felszabadulási évforduló alkalmából békés megyében 25 nagyszabású kiállítást rendez a magyar-szovjet baráti társaság. fényképeken, rajzokon és grafikonokon mutatják be, hogyan él dolgozik a szovjet nép, a városi és falusi művelődési otthonokban április 4-én ünnepélyesen nyitják meg a kiállításokat. a szovjetunióban járt turisták, szakemberek pedig élménybeszámolókat tartanak a lakosoknak. /mti/

bb 28. új fejtésrendszer és furási technológia bevezetésével egyetlen munkahelyen több mint két millió forintot takarítanak meg rudabányán

vid lk-lm ki

1964. március 21.

rudabánya földalatti üzemében a termelési költségek csökkentésére - szovjet, svéd és csehszlovák szakirodalom felhasználásával - új fejtésrendszert és furási technológiát vezettek be. az új bányaműveléssel alakítják ki a gagarin aknában az ország egyik legnagyobb földalatti kamrafejtését. az 50 méter hosszú, 50 méter széles és 40 méter magas kamrát a számítások szerint fél évvel előbb készítik el, mint a hagyományos módszerrel. a furási technológia megváltoztatásával a korábbi 2,5-3 méter helyett 15-20 méter hosszú lyukakat fúrnak. ezekben kevesebb robbantóanyaggal az eddiginél lényegesen nagyobb határfokot érnek el, tehát jelentős mennyiségű paxitot és dinamitot takarítanak meg. az új munkahelyen előreláthatólag május első napjaiban kezdik meg a termelést. a hatalmas kamrát - szakaszonként egy hónap alatt - 40 000 kilogramm dinamittal és paxittal robbantják össze. így több mint 200 000 tonna vasércet nyernek. a lerobbantott ércet csapolónyílásokon engedik majd a szállító vágatba, ahol szkréperekkel rakják csillékbe.

az előkészítő vágatok kihajtásának csökkentésével az új hosszulyukfurási technológiával és a rakodás gépesítésével a munkahelyi fejteljesítmény kétszeresére növekszik és egy tonna vasércet mintegy 10 forinttal termelnek majd olcsóbban mint a hagyományos módszerrel. így ezen a munkahelyen az új bányaművelési eljárással több mint kétmillió forintot takarítanak meg. /mti/

10.15/a

- 15 -

mti

bb 25. a nagy tél után erős rovarfertőzésre és gyomosodásra kell számítani - sürgős növényápolási és növényvédelmi teendők a mezőkön és a gyümölcsösökben

1 cs/sk szb ká

1964. március 21.

a hosszú, hideg és csapadékban viszonylag szegény ideai tél valószínűleg több növényfajnál okozott károkat: a mandulások, őszibarackosok és a szőlők rügyei helyenkint elfagytak, s ugyanígy az évelő takarmányokban, őszi gabonafélékben is tapasztalható bizonyos növénylétszám-gyérülés. a hosszantartó kemény hidegeknek azonban - a tudományos kutatások és a gyakorlati megfigyelések szerint - van haszna is. dr. kéry menyhért agrometeorológus tájékoztatásul elmondotta, hogy az erős téli fagyok minőségi szelekciós hatására az áttelelt növényegyedek és ezek utódai a következő néhány évben virulensebbek lesznek, erőteljesebben fejlődnek, általában nagyobb és egészségesebb termést hoznak. mivel atél viszontagságaitól a kulturnövények szenvednek leginkább, helyenkint jóelőre számítani kell erős gyomosodásra. a következő rövidebb időszakokban viszont a vetések, befulladás, lesz a legnagyobb veszély: az eljegesedő vékony hórétegen átsütő nap sugarai ugyanis megindítják a vegetációt, s így a külső levegőtől elzárt növényzet - ha meg nem törik a jégpáncélt, vagy gyorsabb olvadás be nem következik - néhány nap alatt foltokban, ,,kipállik,,.

dr. sándor ferenc, az országos növényvédelmi szolgálat osztályvezetője szerint az ideai nagy tél nyilvánvalóan csökkentette a szabad ég alatt telelő rágcsálók és rovarkártevők létszámát, de számítani kell arra, hogy a megmaradó edzett egyedek szokatlanul nagy vehemenciával szaporodnak és terjeszkednek, így a normálisnál erősebb rovarfertőzésre van kilátás.

tolna, baranya, győr-sopron és vas megyében már az ősszel igen erős volt a mezei pocok fertőzés, és februárban a hó alól frissen kikerülő zsenge gabonaféléket, lucernásokat, többhelyütt lerágták. ezeken az erősen fertőzött vidékeken a gyors és biztos hatás érdekében - kivételesen - engedélyezték a dieldriinnel történő pocokirtást. hasonlóképpen számítani kell - főleg a déli megyékben - a csócsároló nagyobbarányu elszaporodására is. szükségesnek látszik, hogy a termelőüzemek már a következő hetekben szervezzék meg mindenütt a csócsároló elleni figyelőszolgálatot, illetve, ahol szükséges, a vegyszeres védekezést is. /mti/

10.28/a

- 16 -

Handwritten signature

bb 29. korszerűsítések, bővítések több vízművet veszprém megyében

vid lk-lm ki

1964. március 21.

a veszprém megyei vízmű és csatornaépítő vállalat dolgozói a megyeszékhelyen új magaslati tároló medencét építettek és rövidesen innen látják el vízzel a város magasabban fekvő lakótelepét. készthelyen növelik a tavaly elkészült vízmű teljesítményét. a jános-forrás vizét még jobban hasznosítják, s így aránylag kis költséggel, napi 1 200 köbméterrel több vizet juttatnak a hálózatba. az idegenforgalmáról is nevezetes sümegen és balatonfüreden bővítik a vízművet.

a vállalat a nagyobb munkákon kívül törpe vízműveket is épít. ezek előregyártott műanyaglemezekből készülnek, s a gépekkel együtt, egy hét alatt felszerelhetők. három veszprém megyei község kap az idén ilyen megoldású vízművet és 12 termelőszövetkezetben is felszerelnek hasonló elven működő, kisebb létesítményt. különösen érdekes a papkeszi vízmű, ahol a tároló medencéből urh adó készülék, a fogyasztástól függően, irányítja majd a távolabb fekvő vízműgépek munkáját. /mti/

bb 30. új magyar gép polifészter lemezek gyártására

vid lk-lm ki

1964. március 21.

kecskeméty gézának, a műanyagipari kutató intézet mérnökének tervei alapján az emag-ban felépített polifészter lemezgyártó-gép próbajáratását megkezdték a nitrokémiai ipartelepek 3-as számú papkeszi üzemében. itt eddig kézzel gyártották a korszerű építkezéseknél jól felhasználható, üvegszálakkal szilárdított műanyag hullámlemezeket, amelyek igen tartósak és a korrózió sem tesz bennük kárt. a termelés növelésére munkába állított új gép 19 méter hosszú és szerkezetei, megfelelő beállítás után, önműködően végzik a gyártási műveleteket. a mindössze három-négytagú kezelő személyzetnek csupán arra kell ügyelnie, hogy ne legyen fennakadás a gép ,,etetésénél,, megfelelő mennyiségű gyanta alapanyag és üvegszál kerüljön feldolgozásra. a szilárd hullámlemezt egyelőre 1,2 méter szélességűre készítik, a hossz méretet pedig a feldarabolásnál lényegében tetszés szerint választhatják meg. kesőbb két méter széles lemezeket is gyártanak. /mti/

10.32/a

- 17 -

Handwritten signature

bb 31. tizenöt vagon juhturót ad a kereskedelemnek borsod megye legnagyobb termelészövetkezeti társulása

1964. március 21.

vid ká/tr-lm -cz

borsod megye északi részében a hegyes-dombos sátoraljaujhelyi encsi és edelényi járásban igen sok közös gazdaság foglalkozik juhtenyésztéssel. ezek közül 39 termelészövetkezet a juhtej feldolgozására és értékesítésére közös társulást szervezett. két évvel ezelőtt sátoraljaujhelyen alakult meg a mezőgazdasági termelészövetkezetek hegyaljai juhturó üzeme, ahol a különböző gazdaságokból beszállított gomolyából állítják elő az izletes és egyre nagyobb keresletnek örvendő juhturót. a gomolyakészítésnél visszamaradó nagy tápértékű savót sertéshizlálásra használják fel a termelészövetkezetek. a megye legnagyobb tsz társulata két év alatt mintegy 28 vagon juhturót adott át a kereskedelemnek. az idén elsőként a sárospataki kossuth termelészövetkezet jelentette, hogy a közeli napokban megkezdik a juhok fejését és április közepén már gomolyát szállít sátoraljaujhelyre. így az üzem május 1-én már friss tavaszi juhturót küldhet a fővárosi és a miskolci csemegeüzletekbe, s az év végéig előreláthatólag 15 vagon árut értékesít./mti/

bb 32. új géptípusokat, távvezérlő berendezéseket terveznek a malmok részére

1964. március 21.

i ie-lm ká

gőzmalmaink legfontosabb berendezéseinek konstrukciói az 1920-as években készültek, a malomgépeket azóta csak toldozással-foltozással, korszerűsítették. a harmadik ötéves tervben azonban megkezdődik a malmok nagyobb arányú felújítása. az első és legjelentősebb lépés már meg is történt. elkészültek az új malomgépek prototípusai.

a mezőgép- és malomgépfejlesztési intézetben kialakított új gépek, bár működési elvük azonos, lényegesen különböznek az eddigiektől. míg a mostani gépek nagyrészt fából készültek, ami igen drága és tűzveszélyes, az újakat olcsóbb, praktikusabb hajlékony fémlemezről tervezték. a legfontosabb malomberendezés, a hengersizék új típusát teljesen módosított, korszerű gépelemekből állították össze. az új hengersizékek így sokkal kevesebb helyet foglalnak el, és jobban terhelhetők, mint a régiek. szabályozásuk, beállításuk is biztonságosabb, üzemeltetésükhöz kevesebb munka kell, s pontosabban méretű őrleményt adnak. az őrleményt nagyság és minőség szerint alakították ki, így a különböző méretű keretek azonos típusu elemekből állíthatók össze. az új sziták teljesítménye kétszer nagyobb a jelenlegiekénél. ezeken a „vezérgépeken”, kívül számos más kisebb malomberendezés részére készült új terv.

/folyt.köv./

10.40/a

- 18 -

Handwritten signature

bb 32. /új géptípusokat...1.folyt./-lm

a mezőgép- és malomgép fejlesztési intézet irányításával több intézmény, gyár dolgozik a malomberendezések automatizálásán is. olyan távvezérlő készülékeket terveznek, amelyek segítségével a szállítóberendezések és a többi gépek a vezérlőpult mellől, gombnyomással indíthatók és állíthatók le. a hódmezővásárhelyi mérleggyárban már el is készült az első olyan mérleg, amely az előre meghatározott súlyra automatikusan tölti meg a zsákokat./mti/

bb 33. partizánok emlékművet állítanak a szőnyi-csoport bükki harcainak színhelyén

vid j-lm fm

1964. március 21.

augusztusban lesz 20 esztendeje, hogy szőnyi márton főhadnagy 13 tagú partizáncsoportja a bükk-hegység nyugati részén - hangony és kissikátor környékén - ejtőernyővel földet ért. a partizánok azonnal felvették a harcot a fasiszta német és magyar csapatokkal. az egyenlőtlen küzdelemben csaknem valamennyien életüket veszítették, az osztagból mindössze két partizán maradt életben: bali ferenc és molnár istván. az egykori harcokra ma két sír emlékeztet. hangony közelében temették el grigorij alekszejevics novotni szovjet főhadnagyot és ősz-szabó jánost, a csoport politikai biztosát.

a magyar honvédelmi sportszövetség borsod megyei elnökségének kezdeményezésére a két partizán nevét most közös sírba helyezik a hangonyi tó melletti tisztáson, föléje pedig partizán-emlékművet emelnek. az avató ünnepségre augusztus 8-án kerül sor. az ünnepségre meghívják az elesett hősök hozzátartozóit. az évforduló alkalmából a honvédelmi sportszövetség borsod megyei elnöksége kiadványt jelentet meg szőnyi márton és csoportjának akciójáról./mti/

11.55/a

- 19 -

Handwritten signature

bb 34. a bodvaszilasi meteor cseppkőbarlangot is bekapcsolják az országos kék hálózatba - mintegy 200 kilométeres utszakaszon festik át a turista jelzéseket borsodban

1964. március 21.

vid lk szb ki

a bükkben, a zempléni hegyekben és aggtelek környékén az idén mintegy 200 kilométer hosszú utvonalon átfestik az elkopott turista jelzéseket és pótolják azokat, amelyek az erdőkitermelés során megsemmisültek. így többek között a zempléni hegyekben újrafestik a híres rákóczi ut piros jelzését. ez a 65 kilométer hosszú utvonat olyan történelmi emlékeket és szép tájakat érint, mint a füzéri, a regéci és a sárospataki vár. a hegyekben csaknem 30 jelzéstáblát állítanak fel. ezek az egyes kirándulóhelyek utvonalát és távolságát jelzik. az aggteleki barlangvidék szomszédságában a tornai karsztokon az utóbbi években több érdekes barlangot fedeztek fel, amelyek közül rövidesen igen számottevő lesz a bodvaszilasi meteor cseppkőbarlang. ezt a karsztos vidéket és az új barlangot is bekapcsolják az országos kék hálózatba. az új, mintegy 50 kilométeres utszakaszt trizstól indul ki és aggteleket, valamint jósvafőt érintve jut el a bodvaszilasi meteor cseppkőbarlanghoz. /mti/

--

bb 35. eredményesnek bizonyult a kisz vegyipari védnöksége komárom megyében

1964. március 21.

vid lk szb ki

a kisz komárom megyei végrehajtó bizottsága értékelte, hogyan teljesítették a vegyipar feletti védnökségvállalásukat. 1962-ben három nagy vegyipari üzem - az almásfüzitői timföldgyár, a komáromi kőolajipari vállalat és a nyergesujfalui viscosagyár - jelentős bővítése felett vállaltak védnökséget. a három üzem kisz szervezete 14 szocialista szerződést kötött a bővítésnél dolgozó kivitelező vállalatok ifjusági szervezeteivel. a fiatalok a szerződésekben mintegy 40 millió forint értékű munka felett vállaltak védnökséget. a megyei kisz végrehajtó bizottsága most megállapította, hogy teljesítették a szerződésekben vállaltakat.

kezdemenyezésüket a gazdasági vezetők kezdetben némi kétkezdéssel fogadták, most azonban már elismerik és igénylik is a fiatalok segítségét. a kisz szervezetek ugyanis a folyamatos munkát hátráltató sok akadályt hártottak el. többször előfordult, hogy a bővítésekhez a berendezések késtek. ilyenkor a fiatalok felvették a kapcsolatot a gépeket gyártó vállalatok kisz szervezetével és közbenjárásukra meggyorsult a berendezések szállítása. így kapta meg például az almásfüzitői timföldgyár a miskolci könnyűgépgyártói a szivattyukat, a ganz-mávag-tól pedig a tartálylemezeket.

/folyt.köv./
11.09/a

- 20 -

ks

bb 35. /eredményesnek bizonyult... 1. folyt./- szb

a vegyipari üzemek kisz fiataljai 8000 óra társadalmi munkával is hozzájárultak a beruházások meggyorsításához. a nyergesujfalui fiatalok például a transzformátor-állomás sürgős hegesztési munkáit végezték el így, s ezzel lehetővé tették, hogy a vertesz megtartsa a határidőket. a komáromi kőolajipari vállalat fiatal mérnökei társadalmi munkában készítették el az egyik épület bővítésének tervtanulmányát, s ezzel többszázezer forintot megtakarítottak. /mti/

--

bb 36. régészeti figyelő- és jelentőszolgálatot szerveznek a falvakban az ózdi muzeubarátok

vid j szb fm

1964. március 21.

az ózdi muzeubarátok köre értékes munkát végzett egy éves fennállása alatt. mintegy 20 régészeti lelőhelyet derítettek és térképeztek fel, közöttük a hangony községben levő homokbányát, amelyből eddig kilenc római kori cserépuhát mentettek meg. az ő érdemük az európai viszonylatban is ritkaságnak számító 4000-4500 éves, ember alakú urna feltárása is center község határában. ezenkívül az ózdi kohászkodással, vasgyártással kapcsolatos számos ipartörténeti emléket, dokumentumot gyűjtöttek össze.

a mintegy 50 tagú kör az idén gazdag munkaprogramot állított össze a kohászváros és környékének régészeti, ipar- és művelődéstörténeti, néprajzi emlékeinek feltárására, összegyűjtésére - a létesítendő ózdi muzeum számára. az önkéntes régészek például figyelik az építkezéseket, a földmunkákat, hogy az esetleg felszínre kerülő leleteket megmenthessék. a községekben régészeti figyelő- és jelentőszolgálatot szerveznek, hogy a muzeális értékű tárgyakról, emlékekről értesülhessenek. a kohászati üzemek minden gyárrészlegében társadalmi csoportokat alakítanak az ipartörténeti dokumentumok gyűjtésére, felkutatására. a technikai történet szemléltető bemutatására makett-készítő műhely létrehozását tervezik. tanulmányozzák az ózdi kohászati dolgozók „néprajzát”, a gyár alapításától napjainkig, feljegyzik a hagyományos munkásszokásokat, ünnepeket, a jellegzetes helyi településneveket.

a munkaterv megvalósításába bevonják a pedagógusokat, az iskolák tanulóit és nem utolsósorban a kohászat nyugdíjasait is. /mti/

--

11.15/a

- 21 -

mti

bb 37. több lesz a termőföld vas megyében - a földvédelmi törvény végrehajtása során újabb területeket kapcsolnak be a mezőgazdasági művelésbe

1964. március 21.

vid ká/tr szb ká

a földvédelmi törvény végrehajtása két évvel ezelőtt kezdődött meg vas megyében. a mezőgazdasági földek rendeltetés-szerű használatát a községenként alakított bizottságok vizsgálják felül.

eddig 129 község határában 283 ezer holdnyi területen fejeződtek be a felmérések. ennek során mintegy ezer hold olyan területet vettek számba, amely a földnyilvántartásban mint szántó szerepelt, s közben engedély nélkül megváltoztatták a művelési ágat. javasolták a járási tanácsok végrehajtó bizottságainak, hogy az indokolatlanul és önkényesen végrehajtott művelési ágváltozást ne fogadják el és kötelezzék a földhasználóját a terület rendeltetés szerinti hasznosítására. ezenkívül több mint 2 800 holdon nagyobb jövedelmet adó növénykultúrák meghonosítását javasolták a bizottságok.

az idén 52 községben vizsgálják felül a földek rendeltetés-szerű használatát, jövőre pedig megyszerte befejezik ezt a munkát. /mti/

--

bb 38. javítják az energiagazdálkodást a kneb országos vizsgálatának javaslatai alapján

1964. március 21.

i szf/gk szb vg

a központi népi ellenőrzési bizottság országos vizsgálatot tartott annak megállapítására, hogy az ipari vállalatok célszerűen, takarékosan használják-e fel a rendelkezésükre álló energiahordozókat, élnek-e az energiaracionalizálási lehetőségekkel, megtesznek-e mindent azért, hogy az energiaátalakító és fogyasztó berendezések veszteségei a legkisebbre csökkenjenek.

a vizsgálat mindenekelőtt megállapította, hogy a népgazdaság fejlődése, az energiaigények növekedése hatalmas feladatot rótt az energiahordozókat termelő, felhasználó szervekre, üzemekre. a növekedés mértékére jellemző, hogy 1963. évi tüzelőanyag-fogyasztásunk majdnem háromszorosa volt az 1938. évinek, mégis alig volt számottevő fennakadás az ellátásban. közben az energiahordozó ellátás műszaki színvonala is emelkedett. ezt érzékelteti például, hogy amíg 1949-ben 5355 kalóriányi tüzelőanyagra volt szükség 1 kilowattóra villamosenergia előállításához, 1963-ban már csak 3750 kalóriára. fontos eredmény az is, hogy mindinkább növekedett a folyékony és gáznemű energiahordozók, az olaj és a földgáz felhasználása.

/folyt.köv./
11.20/a

- 22 -

PKK

bb 38. /javítják az energiagazdálkodást... 1. folyt./- szb

a vizsgálat megállapításai szerint azonban a gazdaságos felhasználásra való törekvés, az energiával való gazdálkodás színvonala még alacsony és ezen sürgősen változtatni kell. a kneb vizsgálata elsősorban abban látja ennek okát, hogy a vállalatoknak többnyire nincsenek műszakilag megalapozott energianormák, amelyek szerint évi, negyedévi szükségletüket tervezik, emiatt gyakran pontos számítás nélkül, becslés szerint igénylik a tüzelőanyagot, ami pazarláshoz vezet. hiba az is, hogy az igényeket nem a tüzelőberendezések műszaki követelményei szerint állítják össze. az energiaátalakító, elosztó és fogyasztóberendezések állapota több helyen nem kielégítő. a gőzfejlesztő kazánok tetemes része elavult. gyakori baj a műszerek hiánya is. emiatt az energiavesztés helyét, nagyságát nem tudják kellően megállapítani. a vállalatok egy része nem hajtja végre a javasolt energiagazdálkodási racionalizálási feladatokat. a legtöbb üzemben tág tere volna például a hulladék-hasznosításnak. ezzel szemben gyakran 280-350 fokos gázok távoznak a szabadba. a vállalatok egy része nem veszi igénybe az országos energiagazdálkodási hatóságnál rendelkezésre álló ugynevezett racionalizálási niteleket. a vállalati energetikai szervezet - noha jelentősen bővült az utóbbi években - még mindig nem elég nagy, emiatt nem foglalkozhat kizárólag a takarékosra irányuló energiagazdálkodással. a kneb vizsgálata végül hangsúlyozza az ipari tárcák, az egyes iparágak és vállalatok felelősségét az energiagazdálkodás hiányaiért.

a vizsgálat megállapításai és javaslatai alapján kormányzati intézkedések történtek, hogy az ipari tárcák, vállalatok határozottan javítsák meg energiagazdálkodásukat. határozatot hoztak, hogy az energetikai szervezetet szabályozó rendelkezéseket vizsgálják felül és módosítsák a jelenlegi helyzetnek, az iparban végrehajtott átszervezések követelményeinek megfelelően. intézkedik a határozat, hogy az oegh fokozza központi energia-racionalizálási tevékenységét. az országos tervhivatalt, a nehézipari minisztériumot és az országos műszaki fejlesztési bizottságot megbízták, hogy dolgozzanak ki együttes javaslatot a népgazdasági tervekkel összhangzó energia-racionalizálási keretre. a tárcákat utasították, hogy saját erejükből gondoskodjanak az energiahordozókkal való gazdálkodáshoz szükséges, itthon beszerezhető alapvető műszerekről. külföldi műszerek beszerzését is lehetővé teszik. a műszerezettség biztosítása után ki kell dolgozni a vállalatok sajátosságainak megfelelően, a méréseken nyugtázva, műszakilag megalapozott energianormákat, majd ezek szem előtt tartásával a takarékosra ösztönzés rendszerét. végül a határozat szerint a hatékonyabb energiagazdálkodás érdekében célszerűnek látszik az országos energiagazdálkodási hatóság hatáskörének bővítése, hogy ez a szervezet főhatósági jogkörrel rendelkező központi szervvé váljék. /mti/

--

11.28/a

- 23 -

PKK

bb 39. exportszállítások a wilhelm pieck járműipari művekből
1964. március 21.

vid lk-lm ki

a wilhelm pieck járműipari művek egyik újabb exportgyártmánya a futódaru. ipari üzemekben használják ezeket az 5-10 és 20-30 tonna teherbírású, korszerű kivitelű darukat. az idén hatvanat szállítanak a baráti országokba. a lengyel népköztársaságnak már elküldtek öt futódarut, szombaton pedig a szovjetunió megbízottjának adták át kettőt. a negyedév végéig még nyolcat gyártanak.

a wilhelm pieck járműipari művek vagon gyáregységéből is elindultak a negyedév első exportszállítványai. légkondicionáló berendezéssel ellátott 10 vasuti személygépkocsit indítottak utnak a szovjetunióba. /mti/

--

bb 40. postahivatal nyílt a csepeli csillagtelepen
1964. március 21.
i kf/fk szb vg

a budapesti postaigazgatóság csepel új lakónegyedében, a csillagtelepen, szombaton délelőtt modern kis postahivatalt nyitott. az új hivatal nemcsak a lakótelep, hanem a környék postai igényét is kielégíti. /mti/

--

bb 41. 2. erzsébet angol királynő távirata dobi istvánhoz
1964. március 21.
k kum hmé szb -cz

2. erzsébet, nagy-britannia és észak-írország egyesült királyságának uralkodója táviratban mondott köszönetet dobi istvánnak, az elnöki tanács elnökének, fia születése alkalmából küldött jókívánságaiért. /mti/

--

11.40/a

- 24 -

ME

bb 44. a hazafias népfront országos kongresszusának felhívása

szb -cz

1964. március 21.

négy esztendővel ezelőtt a hazafias népfront kongresszusa a nemzet előtt álló nagy feladatok megvalósítására: békénk, szabadságunk, függetlenségünk védelmére, a szocializmus építésére hívta fel az ország népét.

e négy esztendő alatt befejeződött hazánkban a szocializmus alapjainak lerakása és hozzákezdünk teljes felépítéséhez. kongresszusunk elhatározásához hiven, mozgalmunk - első soraiban a kommunistákkal - arra törekedett, hogy a társadalom összefogása még jobban erősödjék, népgazdaságunk fejlődjön és szolgálja a nép jólétét; mezőgazdaságunk történelmi átalakulása, a korszerű, nagyüzemi mezőgazdaság megteremtése pedig hozza magával a parasztság boldogulását és további emelkedését. a bizalom és a nemzeti egység nagyszerű tanúbizonysága volt a tavalyi országgyűlési és tanácsválasztás, amikor egész népünk egységesen szavazott a hazafias népfront jelöltjeire.

a népfront-mozgalom minden területen tevékenyen közreműködött, hogy egész népünk erejéhez és képességéhez mértén vegyen részt az országépítő munkában.

feladataink most világosak és egyértelműek. népgazdasági terveink magukban foglalják az ország felemelkedésének, biztonságának, függetlenségének, szabadságának minden feltételét. e tervek megvalósítására hívjuk a dolgozó milliókat. országunkban a hazaszeretet fokmérője a becsülettel végzett munka. olyan közszellemet kell kialakítanunk, amelyben mindenki megérti és átérzi, hogy nagy nemzeti céljainkat lelkiismeretes, szorgalmas munkával érhetjük el.

népünk jólétének, hazánk fejlődésének, nemzetközi tekintélyünk további növekedésének legfontosabb feltétele, hogy terveink szerint állandóan növekedjék a termelés az iparban és a mezőgazdaságban, hogy emelkedjék népünk műveltsége, s általánossá váljék a köz ügye iránt érzett felelősség.

az igazi hazaszeretetnek új példái nőnek. a hazafias népfront kongresszusa is olyan tennivalók végzésére szólít, olyan politikát hirdet, amely nem hangos, álhazafias jelszavakat hangoztat, hanem tettekkel szolgálja a haza, a nép érdekét.

a népfront-mozgalom jelentősége, szerepe a következő időben tovább növekszik, tennivalói sokasodnak.

/folyt.köv./

12.35/a

- 25 -

ME

bb 44. /a hazafias népfront... 1. folyt./- szb

a hazafias népfront segítse továbbra is a termelőszövetkezetek megszilárdítását, segítse a szocialista falu megteremtését, az egységes parasztság kialakulását. a hazafias népfront hívására eddig is tudósok és kiváló szakemberek ezrei segítettek a magyar parasztságnak a legidősebb feladatok megoldásában. folytassák ezt a munkát még nagyobb erővel.

a népfront-mozgalom a közélet nagy iskolája lett. új vezetőképes emberek ezrei növekedtek fel mozgalmunkban, akik egyre nagyobb számban kapnak helyet, vezető tisztséget közéletünk különböző fórumain, tanácsokban, termelőszövetkezetekben, a politikai életben. a hazafias népfront-mozgalom közéleti szereplésre bátorította és bátorítja továbbra is a pártonkívüliek százazreit.

a hazafias népfrontban új társadalmi feladatokat kapott az értelmiség. e feladatok a jövőben még tovább nőnek. erősítsük értelmiségünk társadalmi felelősségtudatát.

tegyünk meg mindent, hogy a kisiparosok és a kiskereskedők, akik meggyőződhetnek arról, hogy tisztességes munkájuk megbecsült helyet biztosít számukra a szocializmust építő társadalomban, még inkább legyenek részesei a népünk jobb életét megteremtő közös munkának.

foglalkozunk még több odaadással a nőket és az ifjúságot érintő kérdésekkel. tekintsük alapvető gondunknak az általános műveltség fejlesztését.

a hazafias népfront-mozgalom tegye még elevebbé a párttagok és a pártonkívüliek őszinte véleménycseréjét és tevékeny együttműködését helyi és országos gondjainkban!

ápoljuk és őrizzük legféltettebb kincseinket: békénket, függetlenségünket és szabadságunkat!

az elmúlt esztendőben országunk nemzetközi tekintélye megnőtt: kétévtizedes országépítő munkánk becsületet és rangot szerzett hazánknak a nemzetek nagy családjában. a magyar nép őszinte híve a békés egymás mellett élés politikájának. a hazafias népfront-mozgalom támogatja és erősíti a magyar népköztársaság erre irányuló békés külpolitikáját, kifejezi a magyar nép olthatatlan békevágát és tettrekészségét a békéért vívott harcban. valljuk: a háborút el lehet kerülni, minden vitás kérdést tárgyalások útján kell rendezni. a szovjetunió, a szocialista világrendszer oldalán, együtt a világ haladó erőivel győzelemre vihetjük a béke ügyét.

/folyt.köv./

12.45/a

- 26 -

[Handwritten signature]

bb 44. /a hazafias népfront... 2. folyt./- szb

sokszorozzuk meg erőnket a hazafias népfrontban és olyan energiákat szabadíthatunk fel, amelynek segítségével még szebb, még gazdagabb, még virulóbb országot teremthetünk hazánk földjén. /mti/

--

bb 43. a diszszemlén részvevő vidéki egységek is megérkeztek már a fővárosba

1964. március 21.

i vt/ szb -cz

az idén is, akár csak az elmúlt években felvonulással, a hagyományos diszszemlével köszöntik fegyveres erőink április 4-ét, hazánk felszabadulásának évfordulóját. már budapestre érkeztek és a további felkészülésben itt vesznek részt a diszszemlén felvonuló vidéki egységek is. ott találjuk a diszszemlén a magyar néphadsereg katonái mellett a belső karhatalom, a határőrség és a munkásőrség egységeit is. valamennyi fegyvernem képviselői, parancsnokok és a diszszemlén egységek tagjai nap mint nap több órán át gyakorolnak, lelkiismeretesen készülnek az április 4-i diszszemlé eredményes végrehajtására.

március 24-én este a sportcsarnokban a magyar néphadsereg vörös csillag érdemrenddel kitüntetett művészegyüttese nagyszabású ajándék műsort ad a diszszemlén részvevő egységeknek. a fegyveres testületek tagjai ez alkalommal találkoznak a fővárosi kisz fiatalok küldöttével, valamint az ideiglenesen magyarországon állomásozó szovjet csapatok harcosaival.

hasonlóan az előző évekhez, most is sok új baráti kapcsolat alakul ki a néphadsereg katonái, a társfegyveres testületek tagjai, valamint számos budapesti nagyüzem, vállalat, intézmény dolgozóinak között. ennek a kapcsolatnak az elmélyítését szolgálják azok az ifjúsági gyűlések is, amelyeket a felkészülés időszakában rendeznek a lakótelepekben és több fővárosi nagyüzemben a diszszemlén egységek részére. ezeken a baráti összejöveteleken zömében a kisz központi bizottságának titkárai mondanak beszédeket.

hamarosan megkezdik a dózsa györgy uton és a disztéren a tribünök, lelátók felállítását, a hangszórok, hangosító berendezések felszerelését. az ezzel kapcsolatos feladatok elvégzése igen nehéz, felelősségteljes munkát követel azokról a műszaki és híradó katonáktól, akik jelentős szerepet játszanak a diszszemlé megfelelő előkészítésében és eredményes végrehajtásában. /mti/

--

12.55/a

- 27 -

[Handwritten signature]

bb 42. koszoruzási ünnepség a tanácsköztársaság kikiáltásának évfordulója alkalmából

t sl/tné szb vg

1964. március 21.

a magyar tanácsköztársaság kikiáltásának 45. évfordulója alkalmából szombaton délelőtti koszoruzási ünnepséget tartottak a kerepesi temetőben, a munkásmozgalom nagy halottainak emlékművé-nél.

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának örökzöld növényekből és 45 vöröspiros szegfűből font koszoruját római sándor, az mszmp politikai bizottságának tagja, révész géza és szilágyi dezső a központi bizottság tagjai helyezték el az emlékmű talapzatára. a budapesti pártbizottság nevében szépvölgyi zoltán, a pártbizottság titkára és szabó piroska, a pártbizottság tagja; a szakszervezetek országos tanácsa nevében gál lászló, a szot titkára és keszei károly, a szakszervezetek budapesti tanácsának vezető titkára; a magyar kommunista ifjúsági szövetség nevében balogh istván, a kisz központi bizottság titkára és pozsonyi vilmos, a budapesti kisz-bizottság titkára, a fővárosi tanács nevében pedig kovács pál a tanács végrehajtó bizottságának elnökhelyettese és viszket mihály, a tanácsapparátus pártbizottságának titkára helyezték el koszorút.

a koszoruzási ünnepség az internacionálé hangjaival ért véget.
/mti/

--

bb 47. borozó lesz a híres soproni cézár ház alatt

vid lk szb ki

1964. március 21.

a soproni vendéglátóipari vállalat a nemrég helyreállított híres cézár ház pincéjében több helyiségből álló borozót rendez be. a borozóban négyféle soproni bor, a büfében pedig dísznótoros ételkülönlegességek várják a vendégeket. az idegenforgalmi látványosságnak számító új soproni borozó még a tavaszszal megnyílik. /mti/

--

13.00/a

- 28. -

Handwritten signature

bb 45. Iparcikkeink legfőbb vásárlója, nyersanyagbeszerzésünk legfontosabb forrása a szovjetunió - az utóbbi hat évben több mint kétszeresére emelkedett az országaink közötti árucseret forgalom

1964. március 21.

i sz/tné szb vg

a szovjetunióval folytatott külkereskedelmünket a szocialista munkamegosztás elvének érvényesülése, széleskörű gazdasági együttműködés és a kölcsönös előnyök figyelembe vétele jellemzi. ez tette lehetővé, hogy árucseret forgalmunk több mint másfélszáz év alatt huszonöt-szöröse emelkedjék. a szovjetunió részvétele a magyar külkereskedelemben az 1947. évi 13 százalékról 38-39 százalékra emelkedett. ez a tény azért is nagyjelentőségű, mert a felszabadulás előtt igen csekély volt a forgalom a két ország között. most a szovjetunió külkereskedelmünk legfontosabb partnere, hazánk pedig a szovjetunió kereskedelmi partnerei között jelenleg az ötödik-hatodik helyet foglalja el. míg az összforgalmunk 1938-ban az 1 millió devizaforintnak megfelelő értéket sem érte el, most megközelíti, sőt ez évben várhatóan már túl is haladja a 10 milliárd devizaforintot. a kölcsönös áruszállítások csupán az utóbbi hat évben több mint a kétszeresére emelkedtek.

a szovjetunió az árustruktúra számunkra igen kedvező összetételével különösen nagy segítséget ad népgazdaságunk tervszerű fejlődéséhez. szemléltetnünk bizonyítja ezt az 1964. évi megállapodás, amelynek alapján a szovjetunióba irányuló magyar áruknak 58.7 százaléka gép, 10.9 százaléka anyag, 18.6 százaléka könnyűipari termék, 8.4 százaléka mezőgazdasági cikk és 3.4 százaléka egyéb áru. ugyanakkor a szovjetunió hazánkba irányuló exportjában a gépek 25.9, az anyagok 68.8, a villamosenergia 1.9, mezőgazdasági termékek 0.3, egyéb cikkek pedig 3.1 százalékban részesednek. a tényekből kitűnik, hogy a szovjetunió különböző anyag- és energiaszállításait mi túlnyomórészt késztermékekkel - mindenekelőtt gépekkel egyenlítjük ki. ugyanakkor a magyar ipar nyersanyagellátásának legfontosabb forrása a szovjetunió.

számos fontos importanyag teljes egészét, vagy túlnyomó részét a szovjetunióból kapjuk. a külföldről származó gyapot 62 százalékát, a vasérc 80 százalékát, a kőolaj teljes mennyiségét, a ferro ötvözetek 72 százalékát, az ólom 85 százalékát, a fenyőfűrészáru 75 százalékát vásároljuk a szovjetunióból. az 1961 és 1965 közötti időszakban például több mint 9 millió tonna vasérc, 2.8 millió tonna kohókoks, 1 millió tonna koksizható szén, 6.6 millió tonna nyersolaj, csaknem 190 000 tonna gyapot, 5.7 millió köbméter faanyag érkezik. népgazdaságunk fő nyersanyag szállítója, ellátója tehát a szovjetunió.

/folyt.köv./

13.20/a

- 29 -

Handwritten signature

bb 45. /iparcikkeink... 1. folyt./- szb

számunkra alapvető jelentőségű, hogy a szovjetunió saját belső szükségleteit meghaladó mértékben fejleszti nyersanyagbázisát és folyamatosan, növekvő mértékben hozzájárul iparunk nyersanyag ellátásához. ugyanakkor nemcsak biztos nyersanyagbázist, hanem árunk számára felvevő piacot is jelent. a szovjetunió vásárlásai is nagymértékben hozzájárulnak gépiparunk, műszeriparunk és a gyógyszergyártás fejlesztéséhez. sok esetben előfordul, hogy a szovjet kutatóintézetekben kikísérletezett technológiákat, műszaki rajzokat, előírásokat kapunk, azokhoz a gyártmányokhoz, amelyeket tőlünk rendelnek. a szovjetunióba irányuló gyógyszer-exportunk 1958 óta megnégyszereződött. a szovjetunióval és a többi baráti országgal kialakult együttműködésnek nagy része van iparunk szerkezetének átalakításában.

iparunk fejlődésében, korszerűsítésében a nyersanyagokon kívül nagy fontosságúak a szovjet gépszállítások is. csaknem valamennyi új nagy létesítményünkben, a dunai vasműben, a tiszavidéki és a borsodi vegyikombinátban megtalálhatók a szovjet berendezések. az elmúlt években szovjet gépekkel újítottuk fel legfontosabb gépipari ágazataink, a híradástechnikai ipar, a műszeripar, a gördülőcsapágygyártás és az alumíniumipar üzemait.

a legutóbbi magyar-szovjet árucsereforgalmi megállapodás új vonása, hogy nem egy, hanem két évre szól. külkereskedelmi válsalataink a múlt év november 30-án aláírt államközi megállapodás alapján ezekben a hetekben kötik a magánjogi szerződéseket, most első alkalommal két évre, 1964-re és 1965-re együttesen jelölik meg az áruszállításokat. a cserélendő áruk két évre történő rögzítése több előnnyel jár. lehetővé teszi a pontosabb, magabiztosabb tervezést, és ami ugyancsak fontos, gépipari üzemek időben felkészülhetnek a szállításokra, a különböző termékek gyártásának megindítására. különösen azoknak az üzemeknek jelentős a két éves szerződés, amelyeknél a gyártmányok átfutási ideje hosszabb időt vesz igénybe.

harmadik ötéves tervünk megalapozásának fontos része az 1966-tól 1970-ig terjedő újabb magyar-szovjet hosszulejratu kereskedelmi megállapodás lesz. ennek előkészítő tárgyalásai már megkezdődtek.

hazánk és a szovjetunió gazdasági együttműködése az elmúlt másfél évtizedben messze túllépte a gazdasági kapcsolatoknak a kapitalista világban ismert kereteit. a kölcsönös előnyökön alapuló árucsereforgalom a műszaki és tudományos együttműködéssel, a széleskörű munkamegosztással, a proletárnemzetköziség elvei alapján mind hatékonyabbá válik.

/folyt.köv./

13.25/a

- 30 -

bb 45. öiparcikkeink... 2. folyt./- szb

az 1957 december 18-án megkötött egyezmény alapján például olyan gépek és berendezések szállítását vállalta a szovjetunió 67.5 millió rubeles értékben hosszulejratu hitelre, amelyek a műszeripar, a híradástechnika és az erőáramu ipar fejlesztését gyorsítják, ezenkívül lehetővé teszik a dunai vasmű hengerműveinek megépítését és sok más nagy beruházás végrehajtását. ezt az egyezményt 1958-ban kibővítették és a szovjetunió további segítséget nyújt műtrágyagyár, olajfeldolgozó, hőerőművek építéséhez, valamint a borsodi nitrogénműtrágyagyár és a székesfehérvári alumíniumfeldolgozó építéséhez. a baráti együttműködés további fejlesztésében jelentős lépés volt a barátság kőolajvezeték megépítése, és a béke távvezeték létrehozása. 1965-ben már egymilliárd kilowattóra áramot ad a béke távvezeték. szintén a szovjetunióval kötött 1962. évi megállapodás teszi lehetővé hazánknak mint európa energiahordozókban legszegényebb országának, hogy alumíniumiparát fejlessze. a hazánkból szovjetunióba víziuton eljuttatimföldből olcsó elektromos energiával állítják majd elő a tömbaluminiumot, amelynek teljes mennyiségét visszakapjuk. a 15 évvel ezelőtt kialakult műszaki-tudományos együttműködés is rendkívül hasznos népgazdaságunk számára. az országaink közötti gazdasági és műszaki együttműködés további szélesítését, hatékonyabbá tételét és koordinálását az eddiginél is eredményesebben szolgálja a jövőben a néhány héttel ezelőtt megalakult magyar-szovjet gazdasági és műszaki tudományos együttműködési kormányközi bizottság. /mti/

--

bb 46. kossuth-bányán egy fejtés ad annyi szenet, mint 1952-ben a komlóvidéki bányák együttesen

1964. március 21.

vid lk szb ki

a komlói kossuth-bányán olyan fejtés kialakításával készültek el, amely egymaga annyi szenet ad, mint 1952-ben a komlóvidéki bányák együttesen. a korszerűen gépesített termelőhelyet csaknem 400 méter mélységben üzemeltetik. a kitűnő minőségű feketeszen itt 8-10 méter vastag rétegben található, s a telep szénvagyoná 400 000 tonnára tehető. a jóvesztést a legfejlettebb technológiával végzik. itt állították fel a bánya két szénvagyluját, amelyek 35-40 vājár munkáját helyettesítik, s naponta 1500 tonna szenet gyártulnak a szállítószalagokra.

a mecseki szénbányák eddigi legnagyobb teljesítményű fejtésének művelésével nagy dezső 230 fős ifjusági csapatát bízták meg, amely már háromizben érdemelte ki a szocialista brigád címet.

kossuth-bánya vezetőségének terve szerint később olyan fejtést alakítanak ki, amelynek napi teljesítménye 180 vagon lesz. /mti/

--

13.40/a

- 31 -

bb 48. villamosági szocialista brigádok tanácskozása miskolcon
1964. március 21.

vid/lk-lm ki

az észak-magyarországi áramszolgáltató vállalat szocialista brigádvezetői szombaton rendezték meg miskolcon második tanácskozá-
zásukat. az összejövetelen a mozgalom fejlődését, eddigi eredmény-
és jövőbeni feladatait tárgyalták meg. részt vettek az értekezleten
a kassai áramszolgáltató vállalat képviselői is./mti/
--

bb 49. március 23-tól nem lesz kalauz a 13-as jelzésű villamos
szereplvények motorkocsiján

1964. március 21.

k nbj/tné-lm vg

a fővárosi villamosvasut közli, hogy március 23-án hétfőn
üzemkezdettől a pesti részben nagy sándor utca és a kerepesi ut
között közlekedő 13-as jelzésű járat szereplvényeit részben kalauz-
nélkül közlekedtetni. a motorkocsikon kalauz nem teljesít szolgál-
latot, ezért a vállalat vezetősége felkéri az utazóközönséget,
hogy a motorkocsit azok az utasok vegyék igénybe, akik bérlettel,
utazási igazolvánnyal, heti jeggyel, vagy más járaton váltott
átszállójeggyel rendelkeznek. az ellenőrök a motorkocsin időnkint
ellenőrzik, hogy mindenkinek van-e érvényes utazási igazolványa,
illetve jegye.

a menetjeggyel nem rendelkező utasok a szereplvény első és
második pótkocsiján utazhatnak."/

a fővárosi villamosvasut kéri a közönséget, hogy ezt az
intézkedést fogadja megértéssel, jóindulattal, s a fizetési kötele-
zettségének mindenkor tegyen eleget./mti/
--

bb 50. a máv kérése az utazóközönséghez

1964. március 21.

k nbj/tné-lm vg

az előzetes felmérések szerint várható, hogy március 29-én
és 30-án, továbbá április 4-én és 5-én rendkívül nagy lesz a forgá-
lom a máv vonalain. az utazás megkönnyítésére a máv életbeléptette
a jegyelőváltást. valamennyi budapesti pályaudvar mindegyik pénztára
egész nap bármilyen menetjegyet elővételben kiad. a nagyobb vidéki
állomásokon, továbbá az ibusz menetjegyirodákban ugyancsak
váltható elővételben menetjegy.

/folyt.köv./
13.45/a

- 32 -

PK

bb 50. /a máv kérése...1.folyt./-lm

a jegypénztárak előtti torlódások elkerülésére az elő-
csarnokok csucsforgalmi időkben tapasztalható zsufoltságának
tehermentesítésére kéri a máv vezérigazgatósága az utasokat,
menetjegyet lehetőleg elővételben váltsa meg. ezért különdíjat
nem kell fizetni.

a visszautazás jobb megszervezését segíti, ha az utas
közli a pénztárossal, mikor kíván visszatérni a fővárosba./mti/
--

bb 51. szovjet párt- és kormányküldöttség látogat hazánkba -
a küldöttség vezetője n.sz. hrucsov elvtárs

sk-lm zs

1964. március 21.

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága és
a magyar forradalmi munkás-paraszt kormány meghívására a közel-
jövőben hivatalos baráti látogatásra magyarországra érkezik a
szovjetunió párt- és kormányküldöttsége, n.sz. hrucsovnak, a
szovjetunió kommunista pártja központi bizottsága első titkárá-
nak, a szovjetunió minisztertanácsa elnökének vezetésével./mti/
--

bb 53. borsóaratógép sorozatgyártását kezdték meg makón

vid l-lm ki

1964. március 21.

a budapesti mezőgazdasági gépgyár makói gyáregységének
borsóaratógép sorozatgyártását kezdték meg. a traktorra függeszt-
hető gép öt hold zöldborsót vág rendre műszakonként.

alkalmazásuk többszörös előnnyel jár majd a nagyüzemi gazda-
ságokban. a borsószedés ugyanis általában egybeesik a legnagyobb
nyári munkával, az aratással, s így az egyik munka gyakran háttérbe
szorult. az újfajta gépek elsősegítik a kombájnok jobb kihasználá-
sát, mert nappal aratják-cséplik majd a gabonát, éjszaka pedig
felszedik és elcsépelik a borsóaratógéppel nappal rendre vágott
borsót.

az idén háromszáz borsóaratógépet gyártanak.
százötvenet már a borsóidényre a mezőgazdaság rendelkezésére
bocsátanak./mti/
--

13.50/a

- 33 -

PK

bb 52. időjárásjelentés

tm szb -cz

1964. március 21.

a meteorológiai intézet jelenti március 21-én, szombaton 13 órakor:

az enyhülés az egész ország területére kiterjed

néhány nap óta a kelet-európai anticiklon felszámolódása következtében európaszerte lehetőség nyílt az óceáni, illetőleg a földközi tengeri levegő szárazföldünkre való behatolására. ez az enyhülési folyamat a kárpát medence felett több mint 10 fokot kitevő melegedést okozott, viszont a talajközelségben ma reggel már mintegy 500 méter vastagságban hideg légpárna feküdt. hazánkban tegnap a bakony-hegységtől északnyugatra 2-4 órán át sütött a nap, máshol egész nap borult maradt az ég. a csapadék az elmúlt 24 óra folyamán kevés kivételtől eltekintve már eső alakjában hullott és csaknem az egész országra kiterjedt, de a mennyisége csak néhány millimétert ért el. mátészalkáról 14 millimétert jelentettek. a hőmérséklet tegnap napközben keleten 0 - plusz 4, a dunántúlon 4-7, sőt a délnyugati határmezsgyékben 8-10 fokig emelkedett. ma hajnalra tulnyomórészt 1-2 fokkal a 0 fok feletti értékekig süllyedt. ma délelőtt borult, sokfelé esős idő mellett tovább folytatódott az enyhülés. 11 órakor északnyugatról délkelet felé haladva körülbelül 10 fokos hőmérsékletkülönbség keletkezett. szombathely vidékén csak plusz 1, ugyanakkor békéscsabán 11 fokot mértek. a hó a hegyeken is erős olvadásnak indult és sportolásra már nem alkalmas.

budapesten pénteken a hőmérséklet napi középértéke plusz 1.4 fok volt, 5.4 fokkal alacsonyabb, mint a sokévi átlag.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet plusz 3 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 755 milliméter, gyengén süllyedő irányzatú.

várható időjárás vasárnap estig: ma tulnyomóan borult idő, többfelé esővel, egy-két helyen esetleg zivatarral. holnap felhőátvonulások, már kevesebb helyen esővel, egy-két órás nap-sütés. mérsékelt délnyugati, nyugati szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 2-7, legmagasabb nappali hőmérséklet 7-12 fok között, délen helyenként 12 fok felett. a duna vizállása ma reggel 129 centiméter. /mtl/

13.58/a

- 34 -

bb 54. kerámia a lakásban - lakberendezési szaktanácsadás a lakáskultúra boltban

i sz/tné szb vg

1964. március 21.

Lakberendezési szaktanácsadást rendszeresített az iparművészeti vállalat a kossuth lajos utca 17 szám alatti lakáskultúra boltban, ahol minden pénteken délután gaubek julia és mikó sándor belső építészek válaszolnak az érdeklődők kérdéseire. a vállalat ezenkívül a modern otthonok izléesesebb, célszerűbb berendezése érdekében bemutatókat is rendez. egy-egy alkalommal a különböző lakásdíszítő elemeket s azok elrendezési módjait szemléltetik. szombaton „kerámia a lakásban”, címmel ismert keramikuművészek közöttük kovács margit, gábor istván, gorka géza, gorka livia, majoros jános alkotásaiból nyílt kiállítás. március 25-től pedig a „virág a lakásban”, címmel rendeznek bemutatót. a közeljövőben egy-egy hetes bemutató alkalmával a textil-tervezők és az ötvösművészek készítményeit láthatják az érdeklődők a lakáskultúra boltban. /mtl/

--

bb 56. dobi istván üdvözlő távirata pakisztán elnökéhez

hné-lm -cz

1964. március 21.

dobi istván, az elnöki tanács elnöke táviratban fejezte ki jókívánságait mohammed ajub khannak, a pakisztáni iszlám köztársaság elnökének az ország nemzeti ünnepe alkalmából. /mtl/

14.00/a

- 35 -

bb 55. az üzletek és vendéglátóhelyek nyitvatartásának rendje
husvét előtt és husvétkor

i tó/tm szb vg

1964. március 21.

illetékes helyen közölték a kiskereskedelmi üzletek és áruházak, csarnokok és piacok, valamint a vendéglátóhelyek husvétot megelőző, illetve husvét nyitvatartásának rendjét. eszerint:

március 27-én, pénteken

----- az egyműszakos élelmiszerüzletek /hus, hal, vad, baromfi, fűszer, csemege, kenyér, tej, zöldség- és gyümölcsboltok/ reggel hat, illetve hét órától 19 óráig, a később nyitó egyműszakos felsorolt élelmiszerüzletek a szokásos ideig, de legalább 19 óráig, a kétműszakos élelmiszerüzletek, az édesség és dohányboltok, az iparcikk-üzletek, az áruházak, valamint a vendéglátóhelyek a hétköznapokon szokásos, a csarnokok és a piacok pedig 19 óráig tartanak nyitva.

március 28-án, szombaton

----- valamennyi élelmiszerüzlet, édesség és dohánybolt, csarnok és piac, valamint vendéglátóhely a szombaton szokásos nyitvatartási rend szerint áll a vásárlók rendelkezésére. a főutvonalakon, közlekedési gócpontokon, valamint a külső kerületek kereskedelmi központjaiban levő kijelölt iparcikküzletek és áruházak 17 óráig tartanak nyitva. a lottó- és a verseny áruház 21 óráig üzemel.

március 29-én, vasárnap

----- az élelmiszer- és iparcikk-üzletek, áruházak, valamint a csarnokok és a piacok zárva lesznek. a vendéglátóhelyek a szombaton, az édesség- és a dohányboltok a vasárnap szokásos ideig tartanak nyitva.

március 30-án, hétfőn

----- a tejet árusító élelmiszer-üzletek reggel 8 órától 11 óráig, a vasárnapi árusításra kijelölt élelmiszerboltok a szokásos ideig, a főutvonalakon, közlekedési gócpontokon, valamint a külső kerületek kereskedelmi központjaiban levő illatszerboltok 8-11 óráig, az édesség és a dohányboltok, valamint a vendéglátóhelyek a vasárnap szokásos ideig tartanak nyitva. a csarnokok és a piacok, valamint az iparcikk-üzletek és áruházak zárva lesznek.

az ország egyéb helységeiben az üzletek nyitvatartási rendjét a felsorolt napokon az illetékes tanácsoknak a kpvdssz területi szervei és a meszőv meghallgatása után úgy kell szabályozni, hogy a lakosság ellátását zavartalanul kielégíthessék a boltok.
/mti/

14. 10/a

- 36 -

bb 57. a nemzeti galériában megnyitották szalmás béla emlékkiállítását

t tf/tné-Lm fm

1964. március 21.

a tanácsköztársaság kikiáltásának 45. évfordulója alkalmából szombaton a magyar nemzeti galéria disztermében ünnepélyesen megnyitották szalmás béla festőművész emlékkiállítását.

az ünnepségen pogány ö.gábor főigazgató emlékezett meg a három évvel ezelőtt elhunyt szalmás béla - a szocialista művész-csoport egykori tagja - munkásságáról, és ismertette a tárlat anyagát.

- a művész egész életműve, egyénisége, magatartása, annak a proletár világnézetnek és szocialista ideológiának a visszhangja és továbbélése, amely a magyar tanácsköztársaság idején hódított a térrel először a képzőművészetben is, - mondotta, majd így folytatta: szalmás bélát a két világháború közötti nehéz idők érlelték, nevelték művésszé. alkotásai - amelyeket a magyar képzőművészet nagyszerű hagyományai között tartunk számon - egyszerű, zárt megformálásuk mellett rendkívül intenzívek, meggyőző erejűek. valamennyi műve felelősségteljes, lelkiismeretes művészi koncepcióról tanuskodik.

a megnyitón megjelent róna emmi, szalmás béla özvegye is.

a tárlat anyagát oelmacher anna, művészettörténész állította össze. a kiállítást, amelyen 24 olajfestmény, 23 tussrajz, 22 fekete-fehér és színes krétarajz, számos linómetszet és több kerámia látható, előreláthatólag május végéig tekintheti meg a közönség./mti/

--

- 37 -

Handwritten signature or initials

bb 59. megemlékezések a tanácsköztársaság megalakulásának 45. évfordulójáról

ö hi-vt/sk szb sr

1964. március 21.

szombaton országszerte folytatódtak a magyar tanácsköztársaság megalakulásának 45. évfordulója alkalmából rendezett ünnepek.

Budapesten a hazafias népfront 13. kerületi bizottsága, a József Attila Művelődési Házban ünnepi estét rendezett, amelyre a munkásmozgalom angyalföldi veteránjait, az 1919-es magyar vöröshadsereg volt katonáit hívták meg. A veteránok tiszteletére a szovjet hadsereg ideiglenesen hazánkban állomásozó csapatainak művészegyüttese adott műsort.

Többhelyütt megkoszorúzták azokat az emléktáblákat, amelyek a tanácsköztársaság dicsőséges harcainak helyi eseményeit örökítik meg. Kispesten, a Babits Mihály utcai egykori pártházat megjelölő emléktáblát koszorúzták meg, s hasonló megemlékezést tartottak a Petőfi utcai iskolánál, valamint a vörös csillag traktorgyár falán elhelyezett emléktáblánál, ahonnét 1919-ben a vöröshadsereg munkásalakulatai a frontra indultak. A pedagógusok szakszervezetének székházában megkoszorúzták a pedagógus-mártírok emléktábláját.

A salgótarjánban rendezett nagygyűlésen Nógrádi Sándor, az elnöki tanács tagja mondott ünnepi beszédet. Az évforduló alkalmából jelentős kulturális események zajlottak le a városban: zenei emlékhangversenyt rendeztek, s a helybeli kórusok nagyszabású koncerttel köszöntötték az ünnepet.

Debrecenben a város új lakóövezetében, a március 21. téren levő munkásmozgalmi emlékmű előtt díszőrség sorakozott fel, majd a küldöttségek elhelyezték a megemlékezés virágait.

Győrött a szakszervezetek megyei tanácsának székházában díszünnepséget tartottak, ahol dr. Katona Lajos, a megyei tanács vb. elnöke mondott ünnepi beszédet. A helybeli szervezetek és a lakosság képviselői megkoszorúzták a városi tanács épülete előtt levő 1919-es emlékművet, valamint a Szamuely-emlékművet.

Kecskeméten a főtéren a tanácsköztársasági szobor talapzatára elhelyezték a megemlékezés virágait, s a város új köztemetőjében koszorúkkal övezték a tanács hatalom kecskeméti mártírjainak siremlékét.

/folyt.köv./

14.55/-n

-38-

PK

bb 59. /megemlékezések... 1. folyt./- szb

A viarsarkai földmunkásmozgalom egykori fellegvárában, Békéscsabán az 1919-esek terén koszorúzási ünnepséget rendeztek, este a hazafias népfront helyi bizottsága tartott megemlékezést.

Szolnokon megkoszorúzták a város mártírjainak, Tisza Antalnak és f. Bede Lászlónak az emlékművét, virágokat helyeztek el Szamuely Tibor szobrának talapzatára, s megemlékezést tartottak a tanácsköztársaság egykori harci eseményeinek színhelyén.

Szekszárdon kegyeletos ünnepségen emlékeztek az 1919-es tanácsköztársaságra, s megkoszorúzták a vöröskatonák bronzemlékművét. A koszorúzás után a megyei direktórium vértanúságot szenvedett elnökeről, Soós Sándorról elnevezett művelődési házban szocialista kollégiummá avatták a helyi általános gimnázium leánydiákotthonát.

A magyar tanácsköztársaság kikiáltásának 45. évfordulójáról országszerte megemlékeztek az iskolákban is. A pedagógusok osztályfőnöki órákon méltatták az 1919-es proletárforradalom eseményeit, jelentőségét. Több oktatási intézményben kiállításon mutatták be azokat a helytörténeti emlékeket, amelyeket a diákok gyűjtöttek. /mti/

--

bb 58. itt a tavasz: rohamosan pusztul a hó, az alföldön már plusz 10-12 fokos a meleg - vasárnapra az egész országra kiterjed a felmelegedés - „virágszönyegek”, a mecsekben, csúcsgorogalom a szegedi fehértón

cs vid ö kz szb ká

1964. március 21.

A csillagászati tavaszkezdet után, szombaton, hazánkban is megérkezett a tavasz. Noha a dunántúli és az északi tájakon szombaton még párszáz méter vastag plusz 1-2 fokos hőmérsékletű hideg légpárna ült, s Budapesten is délben még csak plusz 3 fokot mértek - az alföldről ugyanakkor a meleg óceáni levegő gyors terjedését jelentették a megfigyelők. Szolnok, Debrecen és Kecskemét vidékén már délután plusz 8-9, Szegeden és Békéscsabán 10-11 fokot mértek, a délutáni órákban az alföld számos vidékén 12-13 fokig emelkedett a hőmérők higánya, a mintegy ötkilométer vastag rétegben özönlő atlanti-óceáni meleg széles fronton támadásba indult a Kárpát-medence északi és nyugati vidékein megüledett hidegmaradványok, „zárványok”, ellen.

/folyt.köv./

15.04/-n

-39-

PK

bb 58. /itt a tavasz:... 1. folyt./- szb

a meteorológiai intézet központi előrejelző osztályán tájékoztatásul közölték, hogy az óriásciklon központja a legutóbbi 24 órában az atlanti-óceán belső térségeiből a brit-szigetek fölé tolódott át, hatáskörét pedig a kárpátokon tulra: Lengyelországra, a szovjetunió nyugati vidékeire, sőt az északi-tenger partvidéki országaira is kiterjesztette az egymás után kelet-északkelet felé lökődő melegfrontok nyomán sokfelé esőzések indultak. hazánkban szombat reggelig általában 1-4, az északkeleti vidékeken 1-7, mátészalkán 14 milliméter csapadék hullott langyos, aprószemű eső alakjában. a hideget „emésztő”, melegáramlat, a szórványos napsütés és a langyos eső együttes hatására a hóréteg rohamosan fog, s a szombat reggeli térképek szerint már csak a nyugat-dunántulon, az északkeleti határvidékeken, valamint a magas hegyek közvetlen környékén volt összefüggő általában 10-11 centiméternél nem vastagabb hótakaró. a kékesen plusz 3 fokos hőmérsékleten egy nap alatt 70 centiről 50 centire zsugorodott a hóréteg, a mátra, a bükk és a bakony magasabb hegyein ugyancsak 25-50 centis, erősen „kásásodó”, jegesedő réteget mértek. a 2000 méter magasságig terjedő légrétegben az elmúlt 24 óra alatt 10 fokot emelkedett a hőmérséklet. az alföldi vidékeken a hőmérséklet napi középértéke szombaton már megközelítette vagy elérte a sokévi átlagszintet, s vasárnapra ugyanez a rég várt felmelegedés várható az ország többi területén is.

a meteorológusok derülátóak. a jelek szerint vasárnap reggel már csak szórványosan, egyes vastagabb hóréteggel fedett vidékeken hűl le fagypontra, vagy kissé fagypontra alá a talajközeli levegő, sőt lesznek már plusz 4-5 fokos minimumok is. a vasárnap maximumszint országsszerte plusz 6-10 fok között alakul ki, s helyenként előreláthatólag ismét plusz 12-13, esetleg 15 fokig emelkednek a maximumok. a szél kissé élénkül, szórványos kisebb esőkre, záporokra kell számítanunk, esetleg hamarosan lezajlik az év első zivatarra is, amelynek feltételei a magasabb légrétegekben már megvannak.

a vidéki jelentések érdekes, színes képet adnak a megkésített tavasz és a tél küzdelméről. a mezőgazdasági munkákat - a gyümölcsfaápolás és a műtrágyaszórás kivételével - általában még nem lehetett megkezdeni. a felázott, sáros talajok nem bírják el a gépeket. a határ még néptelen, nyoma sincs az ilyenkor egyébként már nagyon is élénk tavaszi mozgásnak. az új évszak mindazonáltal már kialakította „hidfóállításait”, a vadvirágok tízezreit csalta ki a tavasz érkezése a mecseki erdőkben. kék, fehér, zöld, sárga és lila színek tarkítják a barna avart. a hóvirág, és az illatos hunyor után kibontotta szirmát a sárga kankalin és a halványkék csillagvirág is. az erdőszéleken a vágásokban és a vizpartokon tömegével sárgállik a mogyoró barkája.

/folyt.köv./

15.20/-n

-40-

RL

bb 58. /itt a tavasz:... 2. folyt./- szb

a szélvédett völgyekben valóságos virágszönyegek díszlenek. helyenként annyi a hóvirág, mintha frissen hullott hó lepte volna el a fák alját.

a madarak is „felgyeltek”, az időjárás változására. a drávamenti fiatal erdőkben tanyát ütöttek a szalonkák, szigetvár közelében megjelent az első gólya. a szeged-környéki vadvidékek, főként a fehértói „madárszálló”, felett benépesült a levegő országutja. a tavasz első napján, a meleg légáramlást követve, tömegesen érkeztek vissza a legkülönbözőbb vándormadarak. csaknem teljes létszámban megérkeztek és elfoglalták ősszel elhagyott lakásukat a költő sirályok és a bibicek.

szabolcs-szatmár megye gyümölcsöseiben körülbelül 5 000 szövetkezeti gazdag foglalatostokodott a fák rügyfakadás előtti, ugynevezett mechanikus ápolásával. a vidék 40 000 holdnyi gyümölcsösében körülbelül 20 000 holdon már csak a permetezés várta magára. az ország másik híres gyümölcstermelő vidékén, bács megyében, is megkezdtek az időszerű munkákat, sőt helyenként már a szőlő nyitásával is megpróbálkoztak. /mti/

--

bb 60. borverseny szekszárdon

vid ká/tr szb ká

1964. március 21.

a híres szekszárdi borok hagyományos versenyének eredményét szombaton hirdették ki a szekszárdi városi tanácsházán. a vetélkedőn két bírálóbizottság 37 vörös- és 35 fehérbort minősített. legnehezebb dolga a vörösborokat elbíráló zsűrinek volt, mert bár a tavalyi év időjárása nem kedvezett, ennek ellenére a szekszárdi kadarkák újra remekeltek. a vörösborok versenyében klézli józsef szőlősgazda és a helyi garay termelőszövetkezet szekszárdi kadarkája, valamint a szekszárdi állami gazdaság kékfankosa és csath ferenc termelő kadarkája bizonyult a legzamatosabbnak. a fehérborok közül eszteri józsef olaszrizlingje, a szekszárdi állami gazdaság muskotályja, háromházi györgy és nagy ferenc bortermelő olaszrizlingje, továbbá a szekszárdi állami gazdaság leányka, olaszrizling és ezerjő bora ért el helyezést. /mti/

--

15.26/-n

-41-

RL

bb 61. vegyipari távlati tervegyeztetés budapesten

k szf/hné szb ki

1964. március 21.

a német demokratikus köztársaság állami tervbizottságának és a magyar népköztársaság országos tervhivatalának szakértői március 17-21 között budapesten az 1966-1970-es évekre vonatkozó vegyipari tervegyeztető tárgyalásokat tartottak.

a tanácskozáson javaslatokat dolgoztak ki a műanyag-, műszál-, gyógyszer-, gumi- és festékgártás szakosítására, valamint az egész vegyipar területét érintő kölcsönös áruszállításokra vonatkozólag. /mti/

--

bb 62. névadóünnepség a zrinyi miklós katonai akadémián

t vt/gk szb sr

1964. március 21.

tizenhét család, az újszülöttek, édesanyák, édesapák, valamint a névadószülők részvételével rendeztek szombaton délután névadóünnepséget a zrinyi miklós katonai akadémián. dr. timár györgyné, a 10. kerületi tanács anyakönyvvezetője 8 kislányt és 10 kisfiút iktatott be az állampolgárok soraiba. a szülők és a névadók fogadalomtétele után az akadémia parancsnoksága és pártbizottsága nevében trepper iván ezredes köszöntötte a névadóünnepség résztvevőit. /mti/

--

bb 63. dr. rolf landsberg professzor

tné szb

1964. március 21.

a leuna-merseburgi vegyészeti főiskola rektora március 14-től 21-ig magyarországon tartózkodott és a veszprémi vegyipari egyetem vezetőivel a két intézmény közötti barátsági szerződés megkötéséről tárgyalt. /mti/

15.34/-n

--

-42-

bb 64. az iparági szakszervezetek közös munkával segítik az építőipari párthatározat teljesítését - ülést tartott az építők szakszervezetének központi vezetősége

t sb/tm vm ki

1964. március 21.

az építő-, fa-és építőanyagipari dolgozók szakszervezetének központi vezetősége szombaton ülést tartott az építők székházában. a tanácskozáson megjelent somogyi miklós, az mszmp politikai bizottságának tagja, a szot elnöke, valamint földvári aladár, a közlekedési és szállítási dolgozók szakszervezetének főtitkára, dobi ferenc, a medosz megbízott főtitkára, ocsenás tibor, a vasas szakszervezet titkára, dr. somogyi józsef, a vasutasok szakszervezetének titkára és galambos józsef, a vegyipari dolgozók szakszervezete közigazgatási osztályának vezetője. részt vett az ülésen az építésügyi minisztérium és az építésüggyel szoros kapcsolatban álló más ipari tárcák több vezetője is.

török jános, az építők szakszervezetének alelnöke nyitotta meg a tanácskozást, majd reszei ferenc, a szakszervezet elnöke ismertette azokat a fontos tennivalókat, amelyekkel a szakszervezeti mozgalom segítheti az mszmp központi bizottsága február 20-i építőipari határozatának teljesítését. hangsúlyozta, hogy a párthatározat végrehajtását az eddiginél magasabb szintű és hatékonyabb munkával kell támogatni. segíteni kell az építőipari vállalatok belső tartalékainak feltárását, a korszerű termelés-szervezési módszerek jelentős elterjesztését és a munkaerőgazdálkodás javítását. különösen fontos teendő az, hogy a korábbinál szélesebbkörű együttműködés alakuljon ki a testvér-szakszervezetek között. a vasutasok és a vegyészek szakszervezetének közreműködésével tavaly már jó eredményt értek el a százhalombattai erőmű és a kőolajfinomító építési. most azonban sokrétűbben és céltudatosabban kell összehangolni az iparági szakszervezetek munkáját az egész országban. közös nagy feladat a gyári és építőipari termékek, épületek minőségének javítása. a kifogástalan minőségért vívott versenyt kell előtérbe helyezni. az építőbrigádok azonban ne csak saját feladatukat teljesítsék hibátlanul, hanem vigyázzanak a többi szakma munkájára is. nem szabad megváltoztathatlannak tekinteni azt sem, hogy a gyárak sok selejtes anyagot és szerelvényeket adnak az építőiparnak. az iparági szakszervezeteknek közös munkával kell segíteni, hogy a gyártók és felhasználók ne a felelősség áthárításával és pereskedésekkel, hanem jó együttműködéssel harcoljanak a hibák ellen.

/folyt.köv./
15.41/-n

-43-

bb 64. /az iparági ... 1. folyt./ m

a központi vezetőségi ülésen felszólalt somogyi miklós, az mszmp politikai bizottságának tagja, a szot elnöke. rámutatott arra, hogy a szakszervezet minden eszközzel támogatni kell a gazdasági vezetőket a tervek teljesítéséért végzett munkában. eddig sem hiányzott ez a segítség, de most nagyobb feladatok hárulnak a szakszervezet valamennyi tisztség-viseelőjére, az építkezéseken még általában a munkaidő 18-20 százalékát nem használják ki. ezért gondosabban kell felmérni és megszervezni a vállalatok rendelkezésére álló erőket. így sok helyen alkalom lenne a két, vagy három műszakos építkezésre is. felszólalásában végül arra kérte az építésügyi minisztérium és a vállalatok gazdasági vezetőit, hogy jobban vegyék igénybe a szakszervezetek segítségét, mert ez a közös munka a legfontosabb feltétele az építőipari párthatározat teljesítésének.

a vitában sok javaslattal egészítették ki a hozzászólók a tanácskozás elé terjesztett határozati javaslatot. a testvér-szakszervezetek képviselői nevében földvári aladár, a közlekedési és szállítási dolgozók szakszervezetének főtitkára jelentette be, hogy a szakszervezeti elnökségek az illetékes minisztériumokkal együtt már rövidesen kidolgozzák az építőipart segítő közös intézkedéseket. a kisz központi bizottsága máris fontos határozatokat hozott az építőipar támogatásáról. erről számolt be a tanácskozáson mécsáros zoltán, a kisz központi bizottságának munkatársa. többek között elmondotta, hogy a fiatalok segítenek majd az építkezések többműszakos munkájának megszervezésében. mozgalmat kezdenek az építőipari gépek kihasználásáért és társadalmi brigádokat alakítanak a gépjavítás meggyorsítására. az építkezéseken minőségi őrzőbrigádokat szerveznek a hibák ellen, a befejező munkákat végző ifjúsági brigádok pedig garancia-levelet adnak majd a lakóknak. mozgalmat indítanak a gépipar és a nehézipar ifjúsági brigádjai között is, hogy jó minőségű anyagot, gépet szállítsanak az építőknak. a megyei kisz-bizottságok pedig ugyanúgy, mint budapesten, védnökséget vállalnak az új házgyárak építése felett.

a központi vezetőségi ülés részvevői végül határozatot hoztak a legfontosabb intézkedésekről. az építőipari párthatározatot és a szakszervezet intézkedési tervét taggyűléseken ismertetik majd az építőipari vállalatok dolgozóival. /mti/

-44-

15.46/-n

1605 22.11

bb 67. az idén megkezdí működését a nyiregyházi 300 ágyas szanatórium - megyei tanácskozás nyiregyházán

vid/j/m/fm

1964. március 21.

a megyei pártbizottság, a tanács, az egészségügyi minisztérium, a korányi frígyes szanatórium képviselőinek, a szabolcsi egészségügyi intézmények vezetőinek, valamint a tbc-gondozók és kórházak orvosainak, épolóinak részvételével szombaton nyiregyházán tanácskoztak a tbc elleni küzdelem eredményeiről és a további feladatokról.

dr. kemény lajos megyei főorvos beszámolójából kitűnt a megyében megszűnőben van a tbc népbetegség-jellege. az idén tovább javulnak a gyógyító-munka feltételei, mivel megkezdí működését korszerűen berendezett nyiregyházi 300 ágyas tbc-intézet. előreláthatólag 450.000 szűrővizsgálatot végeznek a lakosság részére egészségügyi előadásokat tartanak. /mti/

bb 68. a hazánkban tartózkodó kenyai szakszervezeti küldöttség tagjai

m/fm

1964. március 21.

szombaton budapest nevezetességeivel ismerkedtek, majd látogatást tettek a szot székházában. a baráti megbeszélésen résztvett a.w. karumba, a kenyai szakszervezeti szövetség /kfl/ alelnöke, a textil- és szövőmunkások szakszervezetének főtitkára, és i.o. mango, a kfl végrehajtó bizottságának tagja, a vasutasok szakszervezetének elnöke, továbbá vas-witteg miklós, a szot alelnöke, fabók zoltán, a szot titkárságának tagja, szabó Antal, a vasutas szakszervezet főtitkára, és a szot nemzetközi kapcsolatok soztályának munkatársai. a kenyai és a magyar szakszervezetek vezetői megállapodtak abban, hogy szervezeteik között továbbfejlesztik a baráti kapcsolatokat.

a kenyai szakszervezeti küldöttség március 22-én vasárnap reggel elutazik hazánkból. /mti/

bb 70. kisz küldöttség utazott a szovjetunióba

tné/m/zs

1964. március 21.

a komszomol központi bizottságának meghívására a kisz központi bizottsága hét tagu delegációja méhes lajosnak, a kisz központi bizottság első titkárnak vezetésével 14 napos látogatásra a szovjetunióba utazott. /mti/

15.50/-n

-45-

1616 22.11

bb 65. „nagystilü,, szélhámot tartóztattak le debrecenben

vid j vm fm

1964. március 21.

sorozatosságot szélhámosságért tartóztatták tóth andrás 26 éves debreceni lakost. tóth többrendbeli csalást és okirathamisítást követett el. többek között lottószelvényt hamisított és fondorlattal, pénzfizetés nélkül vásárolt gépkocsit. ismerőseinek gépkocsiját motorkerékpárját azok tudta nélkül „eladta,,. több debreceni lakostól tüzelővásárlásra csalt ki pénzt. a „nagystilü,, szélhámos bűncselekményeért rövidesen bíróság előtt felel.
/mti/

- . -

bb 66. emléktábla az utolsó hajdu-kerületi főkapitány házán

vid j vm fm

1964. március 21.

szombaton hajduböszörményben, a polgári utca 1. számú ház falán leleplezték sillye gábornak, a hajdu-kerület utolsó főkapitányának emléktábláját. sillye főkapitány egyik kiemelkedő vezéralakja volt a hajduknak. 1848. előtt már szóvivője a rendi országgyűlésnek, kossuth lajos egyik bizalmasa. a szabadságharcban ő szervezte a hajduk felfegyverzését, s a lovas, a gyalogos és a nemzetőr honvédszázaljakon kívül a szabadságharc híres hajdulovasezredének, a bocskai-huszárezrednek a megszervezése is az ő nevéhez fűződik. elfogatása után kötél általi halálra ítélték, büntetését azonban 10 évi várfogságra változtatták. szabadulása után 1861-ben - az önálló hajdu-kerület főkapitányává választották és ezt a tisztséget 15 évig töltötte be. a nyugdíjas főkapitány megírta a hajduk történetét, amely értékes dokumentumokat tartalmaz.
/mti/

- . -

bb 69. megemlékezés győrrött kun béláról

vid j vm fm

1964. március 21.

győrött a kun béla általános iskola nevelői kara, a szülők és a diákok szombaton a szakszervezetek megyei székházában megemlékezést tartottak az iskola névadójáról, kun béláról. az ünnepségen bittman ernő, az mszmp városi bizottságának titkára mondott beszédet./mti/

- . -

15.58/-n

-46-

Köte 2. rész

bb 71. súlyos közlekedési balesetek

i bc/gk/m/zs

1964. március 21.

a kőbányai ut és a könyves kálmán körut kereszteződésénél esztár jános, 50 éves budapesti lakos tilos jelzés ellenére átfutott az uttesten, s egy tehergépkocsi elütötte.

a muzeum köruton backhausz beáta, 14 éves tanuló felugrott egy mozgó 49-es villamosra. az ugrás nem sikerült, s a leány visszaesett.

a 9. kerületi soroksári ut 31. számú ház előtt sivó józsef, 49 éves budapesti lakost egy tehergépkocsi elütötte. ugyanezen az uton, a 92. számú ház előtt hegedüs antal, 8 éves tanuló szenvedett balesetet áthaladás közben: elgázolta egy teherautó.

mind a négy személyt súlyos sérüléssel kórházba szállították.
/mti/

- . -

bb 72. 12. heti lotto nyeremény-jegyzék

tné/m

1964. március 21.

a 12. játékhétre beérkezett 6,594.918 darab lotto-szelvény. öt találatot egy fogadó ért a el, a nyereményösszeg 2,473.093 forint 75 fillér. négy találatot 35 fogadó ért el, a nyereményösszeg egyenként 70.660 forint. három találatot 2949 fogadó ért el, a nyeremény-összeg egyenként 838.75 forint. a két találatos szelvények száma 98.036 darab. ezekre a nyereményösszeg egyenként 25 forint. /mti/

- . -

16.25/-n

-47-

bb 73. a köjál tájékoztatója a huszadik kerületi kolbászmérgezésről

i bc/gk vm zs

1964. március 21.

a fővárosi közegészségügyi és járványügyi állomás a huszadik kerületből kiindult trichinella megbetegedésekkel kapcsolatban - amelyeket magán-sertésvágásból készített kolbász fogyasztása okozott - a következő tájékoztatást adta:

sugár lászló, huszadik kerületi lakos, kényszervágott disznaját - állatorvosi vizsgálat nélkül - február 8-án kolbásznak dolgozta fel. a kolbászból részben ismerősének adott, részben grosz dezső kiskereskedő útján forgalomba hozta. ezzel egy időben többen megbetegedtek, s egy részük kórházba került. a gyanú azoknak a betegeknek elmondása alapján, akik a huszadik kerületi epidemiológusnál jelentkeztek - a kolbászra terelődött. a köjál a lászló kórház és az állategészségügyi intézet laboratóriumi vizsgálata megállapította, hogy a kolbász trichinellával fertőzött. ennek alapján megkezdtek azoknak a személyeknek a felkutatását, akik a fertőzött kolbászból, vagy húsból ettek, illetve ilyent vásároltak. a vizsgálat során kiderült, hogy ilyen megbetegedések a tizenkilencedik, a tizenharmadik, a tizenkettedik és a második kerületben is előfordultak. a felkutatott és kórházba szállított betegek száma 93-ra emelkedett. ötvenöt személy járóbetegként van megfigyelés alatt. a kórházba került betegek közül meghalt tóth ferenc, 31 éves, huszadik kerületi lakos. még 18 beteg állapota tekinthető súlyosnak.

a lászló kórház rövid idő múlva megkezdte a klinikailag tünetmentes vagy tünetmentessé vált betegek kibocsátását. ezek a személyek továbbra is megfigyelés és ellenőrzés alatt lesznek.

a fertőzött húsból és szalonnából 50 kilogrammot a tulajdonosnál, további mintegy 25 kilogramm kolbászt pedig különböző helyekről gyűjtöttek össze és semmisítették meg. az állategészségügyi szervek a sertés származási helyén és annak szomszédságában tartott mintegy 25 sertés tulajdonosától bevonták a járatlevelet. ezeket a sertéseket vizsgálat alatt tartják, s csak akkor kerülhetnek fogyasztásra, ha megállapítható, hogy mentesek a fertőzéstől.

grosz dezső élelmiszerkereskedő működési jogát az egészségügyi szervek felfüggesztették, s iparengedélyének bevonása folyamatban van.

/folyt.köv.

16.55/-n

Hib 2. rész

-48-

/bb 73. a köjál.....1.folyt./vm

a sertésvágással és a hus eladásával kapcsolatban a rendőr-főkapitányság a szükséges intézkedéseket folyamatba tette.

a szokatlan féregfertőzésről még a következő tájékoztatást adta a köjál: a betegséget a trichinella spiralis nevű féreg okozza. ez a betegség hazánkban előfordul ugyan, magánvágásokkal kapcsolatban, kisebb járványok formájában, de sokkal ritkábban, mint egyes más országokban.

a sertések nyers mosléktól, patkányoktól vagy háziállatok húsanak etetésétől fertőződnek. az ember leggyakrabban úgy fertőzhető, ha nem kellően sütött és főzött sertéshúst fogyaszt. leggyakrabban a kolbászban maradnak életben a szabad szemmel nem látható féreglárvák. ez azonban csak magánvágásoknál veszélyes, ahol nem tartják be a kolbászkészítés ipari technológiai szabályait. ebben az esetben is azt igazolta a vizsgálat, hogy sem a füstölési idő, sem a kolbász sózása nem volt megfelelő és nem történt meg az állatorvosi vizsgálat sem.

ilyen kolbász vagy nyers hús fogyasztása után jelentkeznek a betegség tünetei, amelyek súlyossága összefüggésben van a sertés fertőzöttségének mértékével és a fogyasztott mennyiséggel. enyhe esetekben a panaszok jelentéktelenek. súlyosabb esetekben láz, hasmenés, szem körüli duzzanat árulja el a megbetegedést.

a huszadik kerületi járvány súlyosságát az magyarázza, hogy a levágott sertésben szokatlanul nagy mennyiségű féreglárvá volt. emberekből vagy állatokból ez a fertőzés nem terjedhet tovább sem érintkezéssel, sem más módon. kizárólag nyers hús fogyasztása okozhat fertőzést. hasonló esetek elkerülésére tehát elegendő magánvágásoknál az állatorvosi vizsgálat és a sertéshús alapos sütése, főzése. „feketén”, forgalomba került húst és kolbászt vásárolni - mint ez az eset is mutatja - nem tanácsos; ezt különben a fennálló jogszabályok is tiltják./mti/

- . -

16.59/-n

Hib 2. rész

-49-

bb 74. megnyílt a szegedi nyugdíjasok művelődési otthona

vid/j/m/fm

1964. március 21.

Szombaton szeged egyik munkáslakta negyedében, rókuson, megnyitották a nyugdíjasok szakmaközi művelődési otthonát. a szak-szervezetek mintegy 40.000 forintot költöttek az új intézmény korszerű felszerelésére. külön televíziószobát, játékszobát, és könyvtárat rendeztek be a város öregeinek. /mti/

...-

bb 75. sevcsenko-est debrecenben

vid/j/m/fm

1964. március 21.

Sevcsenko ukrán költő születésének 150. évfordulója alkalmából szombaton emlékestet rendezett debrecenben a tudományos ismeretterjesztő társulat és a magyar-szovjet baráti társaság hajdu-bihar megyei elnöksége. dr. Karacsony László egyetemi adjunktus méltatta Sevcsenko költői munkásságát. /mti/

...-

bb 77. író-művész klub debrecenben

vid/j/m/fm

1964. március 21.

Szombaton este debrecenben átadták rendeltetésének a város központjában létesített író-művész klubot. az új létesítményt a tervek szerint debrecen művészeti életének egyik központjává fejlesztik. /mti/

...-

bb 76. író-olvasó találkozó csanádapácán

k/m/fm

1964. március 21.

A Békés megyei csanádapácán a hazafias népfront rendezésében szombaton könyvkiállítás nyílt mai magyar írók alkotásaiból. este a községi művelődési otthonban tartott író-olvasó találkozón résztvett a szomszédos orosházán született darvas József, akinek számos könyvét dedikáltatták olvasói. /mti/

...-

18.00/-n

1806 2. oldal

-50-

bb 78. rendszeres színházi előadások gyöngyösön

vid/j/m/fm

1964. március 21.

az egri gárdonyi Géza színház művészegyüttese a jövőben minden hét második felében rendszeresen tart előadásokat Gyöngyösön. szombaton este király-vécsei: az igazi című zenés vígjátékával kezdődött a gyöngyösi színházi évad. /mti/

...-

bb 79. időjárásjelentés

gg vm

1964. március 21.

a meteorológiai intézet jelenti március 21-én, szombaton 19 órákor:

a hőmérséklet 10 fok körül

várható időjárás vasárnap estig: felhőátvonulások, szórva-nyosan futó esővel. egy-két órás napsütés. mérsékelt délnyugati, nyugati szél. a hegyeken további erős olvadás.

várható legmagasabb nappali hőmérséklet 7-12 fok között, délen helyenként 12 fok felett. /mti/

...-

18.30/-n

1806 2. oldal

-51-

- Vége -

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fiume utca 6-7. Telefon: 150-400, 200-000

A szerkesztésért és kiadásáért a vezetőség felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1964. március 22.

bb. 1. evlija cselebi egerben

vid/j/e sr

1964. március 22.

érdekes adatokról ad számot az egeri krónika. evlija cselebi, a híres török világutazó kerekén 300 évvel ezelőtt, 1664-ben látogatott az akkor török világbirodalomhoz tartozó eger városba, utazásairól szóló 10 kötetnyi kéziratát a konstantinápolyi derviskolostorok őrzik. a hetedik kötetben részletesen foglalkozik egeri utazásaival és a város akkori helyzetével. feljegyzéseiből ismert, hogy eger akkor egy török tartománynak /vilajetnek/ volt a székhelye, amelyhez öt szandzsák: szolnok, hatvan, gyarmat, szeged és természetesen eger is tartozott, a török pasa pedig az egeri vár püspöki palotájában székel. írásaiból derült ki, hogy egerben a kő-városfalat a törökök építették, azelőtt csak palánkkerítés övezte a várost. 300 évvel ezelőtt a város legszebb épülete volt a törökök által épített ketkhuda-mecset, amelynek tornya ma is áll, és az ország legszebb minaretje.

evlija cselebi részletesen foglalkozik a vár-leírásával, megemlíti a vár 80 méteres kutját is. dicséri az egeri hévizeket, amelyek szerinte a francos betegségeket meggyógyítják. külön fürdő volt a városban a nők és külön a férfiak részére. írásainak hangulatára jellemző, hogy egert szépsége mellett csodálatos tulajdonságokkal ruházza fel, hogy a több mint 100 év előtti vereség kudarcát enyhítse a törökökben. /mti/

...-

9.45/e

- 1 -